

Concept-nota van reactie zienswijzen begrotingswijziging Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) 2021

Inleiding

In deze concept-nota van reactie vindt u per deelnemende gemeente allereerst de zienswijze die de gemeenteraad heeft gegeven op de voorgenomen begrotingswijziging SOJ 2021. Elke zienswijze is vervolgens voorzien van een reactie van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. De concept-nota van reactie wordt vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 23 december 2021.

Graag vragen wij in deze inleiding uw aandacht voor het beeld van ontevredenheid en gevoel van afstand dat in veel zienswijzen naar voren komt. Hier hebben wij met elkaar wat laten liggen. Wij trekken ons dit aan en gaan graag aan de hand van de hieronder weergegeven onderwerpen, in gesprek met de vertegenwoordigers namens de colleges van de deelnemende gemeenten in ons algemeen bestuur, over hoe we dit kunnen verbeteren. Uiteindelijk staan we immers samen aan de lat om de gewenste transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp te realiseren. Geen enkele partij kan dit alleen; we hebben elkaar hiervoor nodig!

De gemeenschappelijke regeling en daarmee de SOJ is ván en vóór u

De gemeenschappelijke regeling en daarmee de SOJ is ván en vóór de 10 gemeenten. Over de besluitvorming betreffende de SOJ vindt ruime afstemming plaats in verschillende gremia, waarin uw gemeente is vertegenwoordigd. Uiteindelijk wordt besloten in het algemeen bestuur, waarin ook uw college is vertegenwoordigd. Het algemeen bestuur vervult de eigenaarsrol binnen de gemeenschappelijke regeling en geeft sturing aan de SOJ. Besluiten worden bij meerderheid van stemmen genomen. Wij begrijpen dat de eigenaarsrol zich soms moeilijk laat verenigen met het lokale belang c.q. opvattingen van gemeenten, zeker wanneer de gevolgen drukken op de begroting.

Graag bespreken wij met de vertegenwoordigers namens de colleges in ons algemeen bestuur, hoe we uw raden beter kunnen informeren en betrekken.

Grip op de jeugdhulp vraagt om gezamenlijke sturing van gemeenten, Stichting Jeugdteams en gemeenschappelijke regeling (SOJ)

In de afgelopen jaren hebben gemeenten, Stichting Jeugdteams en gemeenschappelijke regeling / SOJ een proces doorlopen dat heeft geleid tot een duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij niet alleen de SOJ, maar ook de gemeenten zelf en de Stichting Jeugdteams hun aandeel hebben in het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp. De SOJ voert 3 maatregelen uit die tot transformatie en kostenreductie moeten leiden. Gemeenten (al dan niet ondersteund door of onder coördinatie van het Netwerk MT Jeugd) en Stichting Jeugdteams zijn trekker van de andere maatregelen die tot transformatie en besparing moeten leiden. Wij waarderen de samenwerking met alle trekkers van de ingezette maatregelen en erkennen dat we samen stevig moeten blijven sturen om de gewenste verandering en kostenreductie te realiseren.

Herhaaldelijk wordt in de zienswijzen gevraagd om verantwoording door de SOJ over alle ingezette maatregelen. De SOJ probeert, mede op basis van informatie van het Netwerk MT Jeugd, een totaaloverzicht te bieden in haar rapportages. Daarnaast verwijzen wij in deze nota van reactie voor meer informatie over de maatregelen van de gemeenten zelf en de Stichting Jeugdteams (al dan niet ondersteund of gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) naar de wethouders Jeugd.

Graag bespreken wij in het algemeen bestuur, hoe we met elkaar scherp kunnen blijven op een duidelijke verantwoording vanuit de verschillende verantwoordelijken aan de gemeenteraden, waarbij ook het totaaloverzicht behouden blijft.

Gemeenteraden in positie

De gemeenschappelijke regeling heeft een eigen uitvoerend bestuur, waarin de 10 gemeenten zijn vertegenwoordigd. De kaders voor de uitvoering worden vastgesteld door de 10 gemeenteraden. Hiervoor wordt het instrument van de zienswijzeprocedure gehanteerd. In beginsel worden alle voorgenomen begrotingswijzigingen voor zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden. Echter, het kan voorkomen dat een zienswijzeprocedure niet binnen het betreffende begrotingsjaar kan worden afgerond. Het heeft dan geen zin om een zienswijzeprocedure te houden, omdat de uitkomst daarvan niet meer in de besluitvorming c.q. de begroting kan worden verwerkt. Deze gang van zaken doet zich helaas in het bijzonder voor bij het vaststellen van de 2^e bestuursrapportage in november. Daarvoor is helaas geen formele oplossing te vinden.

In de afgelopen jaren zijn relatief veel tussentijdse begrotingswijzigingen door middel van een zienswijzeprocedure aan de gemeenteraden voorgelegd, zonder dat de grip op de jeugdhulp duidelijk merkbaar verbeterde. Veel gemeenteraden voelen zich niet gehoord en vragen om beter in positie te worden gebracht. Wij bevelen in elk geval van harte aan dat lokaal het gesprek wordt gevoerd met de vertegenwoordiger namens het college in het algemeen bestuur, zodat hij/zij een weloverwogen standpunt kan innemen in de discussie over de (voorgenomen) begrotingswijziging in het algemeen bestuur.

Wij hechten eraan om in reactie op de zienswijzen te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan de gemeenteraden voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid. Wij hopen dat realistisch begroten ertoe leidt dat er tussentijds geen begrotingswijzigingen, in elk geval niet met de omvang van de begrotingswijziging 2021, nodig zijn. Zodat we ons met elkaar constructief kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp.

Graag bespreken wij in het algemeen bestuur hoe de gemeenteraden beter in positie kunnen worden gebracht.

Gemeente	Zienswijze	Reactie
Alblasserdam	<p><i>Het college van B&W geeft de volgende zienswijze:</i></p> <p>De Uw nevengevoemde brief, waarin u ons informeert over de kostenontwikkeling van de jeugdhulp en de rijksbijdrage, geeft ons aanleiding tot het maken van onderstaande opmerkingen. Onze opmerkingen zijn zowel procedureel (a) als inhoudelijk (b) en financieel (c) van aard.</p> <p>a. Onze procedurele opmerking betreft het rechtstreeks aan de gemeenteraad toezenden van uw brief. De Gemeenschappelijke Regeling van de Dienst Gezondheid en Jeugd is een door de colleges van burgemeester en wethouders ingestelde gemeenschappelijke regeling, dus een dergelijke informatieve brief dient ook uitsluitend aan deze colleges gezonden te worden. Het rechtstreeks toezenden van deze brief aan de raden in combinatie met het ontbreken van belangrijke inhoudelijke aspecten (zie onze vervolgpunten) roept niet alleen irritaties maar ook onnodige discussie op.</p> <p>b. Onze inhoudelijke opmerkingen richten zich op:</p> <p>1) <i>Niet behalen van een voorgenomen kostenreductie.</i> Naar onze mening wordt onvoldoende aangegeven waarom de voorgenomen kostenreductie niet heeft kunnen plaatsvinden en wat het eventuele toekomstige effect is van de maatregelen. Een evaluatieve beschouwing over deze vraag missen we, waarmee onduidelijk wordt of de genomen maatregelen voortgezet kunnen worden, dan wel beëindigd, omdat zij niet leiden tot het gewenste doel.</p>	<p>a. Wij zullen ervoor zorgen dat wij bij volgende begrotingswijzigingen een eenduidig verzoek tot het indienen van een zienswijze aanbieden aan uw gemeenteraad, overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen. Onze informatiebrieven zullen wij richten aan uw college. Wij betreuren het dat er verwarring is ontstaan en bieden u hiervoor onze excuses aan.</p> <p>b.</p> <p>1) De SOJ voert 3 maatregelen uit die in 2021 tot een kostenreductie moeten leiden. De voorgenomen kostenreductie van de harmonicavoorziening en businesscase H153/H329 wordt behaald. De voorgenomen besparing van contractmanagement 3.0 en het inkoopkader wordt middels een normenkader en andere afspraken in de nieuwe contracten geëffectueerd vanaf 1 januari 2022. Deze besparing loopt op van tenminste € 2 miljoen komend jaar naar tenminste € 3,4 miljoen in 2024. Gemeenten zelf (al dan niet ondersteund door of onder coördinatie van het Netwerk MT Jeugd) en Stichting Jeugdteams zijn trekker van de andere maatregelen die tot besparing moeten leiden. In de eerste bestuursrapportage hebben wij op basis van informatie van gemeenten en Stichting Jeugdteams (gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd), inzicht gegeven in de kostenreductie van deze maatregelen. Wij raden u aan om de</p>

	<p>2) <i>De kosten van jeugdhulp naar de voorkant.</i> De met deze ontwikkeling samenhangende kosten worden opgeplust in de SOJ begroting om vervolgens beschikbaar gesteld te worden aan de gemeenten. Wij stellen ons op het standpunt dat het naar voren halen van de jeugdhulp niet alleen zou moeten leiden tot een vermindering van de doorstroom naar zwaardere en duurdere zorg, maar ook een vermindering van de lichtere zorg die nu regionaal wordt aangeboden. Om die reden zouden wij eerder een kostenreductie verwachten dan een kostenverhoging.</p> <p>3) <i>Sturing en beheersing</i> In uw brief noemt u een aantal veranderingen met betrekking tot de sturing en beheersing van de kosten. Ons is niet duidelijk wat de gevolgen zijn binnen uw organisatie van deze verschuiving van taken naar de gemeenten, evenmin is er een verkenning gemaakt naar het rendement van deze ingreep. Graag vernemen wij van u welke gevolgen u van deze maatregel verwacht. Tevens wijzen wij er op dat het gemeentelijk primaat in de bepaling van de omvang en noodzaak van zorg kan leiden tot onderlinge verschillen tussen de diverse gemeenten. Hoe gaat uw dienst met een dergelijke gedifferentieerde vraag om?</p>	<p>nadere informatie die u wenst op te vragen via uw wethouder Jeugd.</p> <p>2) Dit beeld herkennen wij niet. In overleg met de gemeenten is voorgesteld, en inmiddels overeenkomstig besloten door het AB op 11 november 2021, om deze kosten in mindering te brengen op de begroting van de SOJ. Dit gaat inderdaad uit van de vooronderstelling dat deze inzet aan de voorkant door gemeenten, leiden tot verlaging van de uitgaven aan specialistische jeugdhulp door de SOJ.</p> <p>3) De sturing op het nieuwe inkoopkader en in het bijzonder het normenkader gericht op kostenverlaging, vraagt om stevig toezicht door de SOJ. Daarnaast werken de contractmanagers van de SOJ samen met de gemeenten aan de inrichting van lokaal contractmanagement door de gemeenten. De SOJ vervult hierin een coördinerende taak tussen de gemeenten onderling en tussen de gemeenten en de jeugdhulpaanbieders. Verder vervult de SOJ een adviserende en ondersteunende rol voor de gemeenten op het vlak van inkoop (o.a. Jeugdhulp naar Voren en contractering Jeugdteams). Voor deze extra inzet wordt de SOJ uitgebreid met één FTE contractmanagement. Daarnaast voorziet de SOJ als opdrachtnemer van delen van de ontwikkelagenda van de gemeenten (gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) in projectleiding voor een aantal bestuursopdrachten. In het Inkoopkader 2022 is rekening gehouden met een gedifferentieerde vraag vanuit gemeenten, onder meer door de lokale afbakening van jeugdhulp. Iedere gemeente bepaalt zelf in de toeleiding door het lokale team, in casu de jeugdprofessionals, welke jeugdhulp wel of niet wordt ingezet op basis van de lokale verordening en nadere regels.</p>
--	--	---

c. Wij kunnen op dit moment niet instemmen met de gevraagde verhoogde bijdrage aan de SOJ. Onze redenen hebben wij hiervoor beknopt uiteen gezet. Natuurlijk realiseren wij ons dat we te maken hebben met een niet klassiek probleem waar een klassieke oplossing niet passend voor is. Graag gaan wij met u in gesprek om de mogelijkheden van kostenbeheersing, werkwijze van uw organisatie en met name de mogelijkheden tot aanpassing en verandering, nader te verkennen. Voor de goede orde merken wij nog op dat een afschrift van deze brief is gezonden aan onze gemeenteraad.

De wethouder geeft de volgende aanvulling op deze zienswijze:

Bij brief van 26 augustus 2021 heeft het college van Alblisserdam zijn opvattingen gegeven over de 1^e BURAP SOJ. Dinsdagavond 12 oktober jl. is deze 1^e BURAP en onze reactie besproken in de raadscommissie. Ik acht het juist om u ervan op de hoogte te stellen dat de raadscommissie zich unaniem achter de door het college toegestuurde brief heeft gesteld. Aanvullend wil ik u op de hoogte stellen van de teleurstelling die door alle commissieleden werd uitgesproken. Teleurstelling dat al jaren vanuit de Raad van Alblisserdam (maar ook andere gemeenteraden) wordt aangedrongen op verandering door een andere aanpak van het dossier jeugdhulp leidend tot betere kostenbeheersing. De raadsleden constateren dat succes uitblijft en inhoudelijke argumentatie daarvoor slechts beperkt beschikbaar is. Het vertrouwen van de gemeenteraad dat de Serviceorganisatie Jeugd in staat is om de gewenste en noodzakelijke

c. Wij begrijpen de zorgen van gemeenten over de kostenontwikkeling van de jeugdhulp in onze regio. Met elkaar hebben wij een ingewikkeld proces doorlopen, op zoek naar meer grip op de jeugdhulp. Met de ingezette maatregelen, een duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en stichting Jeugdteams (waarbij het Netwerk MT Jeugd een ondersteunende en coördinerende rol vervult) en SOJ én vanaf 2022 een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur), vertrouwen wij erop dat wij met elkaar beter gesteld staan voor onze gedeelde opgave. Vanzelfsprekend staan wij open voor een gesprek over de mogelijkheden van kostenbeheersing, werkwijze van de SOJ en mogelijkheden tot aanpassing en verandering. De gemeenschappelijke regeling en daarmee de SOJ is van en voor de 10 deelnemende gemeenten. Wij nodigen u daarom uit om uw wens tot dit gesprek kenbaar te maken in het algemeen bestuur waarin de 10 gemeenten vertegenwoordigd zijn.

Wij erkennen dat het construct van een gemeenschappelijke regeling schuring kan oproepen, zeker wanneer de begroting substantieel wordt overschreden. Wij willen hier een aantal opmerkingen over maken.

1. Zoals wij hierboven hebben aangegeven, zijn de gemeenschappelijke regeling en daarmee de SOJ ván en vóór de 10 deelnemende gemeenten. Over de besluitvorming betreffende de SOJ vindt ruime afstemming plaats in verschillende gremia, waarin uw gemeente is vertegenwoordigd. Uiteindelijk wordt besloten in het algemeen bestuur, waarin ook uw college is vertegenwoordigd. Het algemeen bestuur vervult de eigenaarsrol binnen de gemeenschappelijke regeling en geeft sturing aan de SOJ. Besluiten worden bij meerderheid van stemmen genomen. Wij begrijpen dat de eigenaarsrol zich soms moeilijk laat verenigen met het lokale belang c.q. opvattingen van gemeenten, zeker wanneer de gevolgen drukken op de begroting.

	<p>verandering tot een succes te brengen, neemt in hoog tempo af. Dat is een ernstige ontwikkeling waarvan het dringend gewenst is om daar verandering in te brengen.</p> <p>Ik heb uitgesproken dat ik deze zorgen van de raadscommissie deel, maar dat ik er van overtuigd ben dat de inmiddels ingezette acties zoals het nieuwe inkoopkader en de projecten uit de ontwikkelagenda zullen leiden tot belangrijke en gewenste veranderingen. Het is echter uitermate urgent om dat ook zichtbaar te gaan maken. Wij leveren daar graag onze bijdrage aan.</p>	<p>2. Ten tweede vinden wij het jammer dat het vertrouwen van de gemeenteraad dat de SOJ in staat is om de gewenste en noodzakelijke verandering tot een succes te brengen, in hoog tempo afneemt. In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de sturing op de gewenste en noodzakelijke verandering niet alléén vanuit de SOJ kan plaatsvinden en dat gemeenten en Stichting Jeugdteams hier ook een belangrijke rol in vervullen. Niet alleen is de SOJ van en voor u, maar u speelt zelf ook een belangrijke rol in het tot een succes maken van de gewenste en noodzakelijke verandering. Zoals wij hierboven al aangaven, hebben wij er vertrouwen in dat we met de ingezette maatregelen en een duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) en SOJ, met elkaar beter gesteld staan voor onze gedeelde opgave.</p> <p>3. Wij hechten eraan om in reactie op uw zienswijze nogmaals te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen. Dit laatste is overigens een landelijk beeld, waarbij onze regio het beter doet dan de meeste regio's in Nederland, zo is gebleken uit onderzoek van It's Public¹. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten, heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). We hopen hiermee uit de klem te</p>
--	--	--

¹ <https://www.itspublic.nl/wp-content/uploads/2021/03/20210330-Benchmark-tekorten-jeugdzorg-its-public.pdf>

		<p>komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie.</p> <p>4. Wij waarderen het dat u aangeeft graag uw bijdrage te willen leveren aan het zichtbaar maken dat de ingezette maatregelen zullen leiden tot de gewenste veranderingen. In onze rapportages geven wij op verzoek van gemeenten niet alleen een beeld van de voortgang van de maatregelen waarvan de SOJ trekker is, maar ook van de maatregelen waarvan gemeenten zelf en stichting Jeugdteams trekker zijn. Wij hopen hiermee bij te dragen aan de zichtbaarheid van tot de totale verandering. Daarnaast is de directeur SOJ bereid om in de raadsvergaderingen van de 10 gemeenten een toelichting te geven op de voortgang van de maatregelen en kostenreductie. Verder organiseert de SOJ periodiek regionale bijeenkomsten voor raadsleden. Een belangrijke rol in het zichtbaar maken dat de ingezette maatregelen leiden tot de gewenste veranderingen, ligt bij de vertegenwoordiger namens uw college in het algemeen bestuur. Hij/zij participeert namens u in het bestuur en heeft dan ook als taak om hiervoor lokaal met u af te stemmen en u goed te informeren. Uw wethouder Jeugd kan u daarnaast informeren over de lokale maatregelen en de maatregelen waar de gemeenten en stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) trekker van zijn.</p> <p>Wij staan open voor suggesties voor het verbeteren van de zichtbaarheid van de activiteiten van de SOJ voor uw gemeente(raad).</p>
<p>Dordrecht</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <p>1. <u>Realistisch begroten</u> In onze zienswijzen van de laatste jaren op de financiële jaarstukken en tussentijdse begrotingswijzigingen van de SOJ stond altijd het belang van realistisch begroten centraal. Samen met onze portefeuillehouder hebben wij voortdurend benadrukt dat we elkaar in de regio niet voor de gek moeten houden met een wensbegroting, maar cijfers moeten (kunnen) opnemen die aansluiten op de feitelijke context, met als</p>	<p>1. Wij delen uw positieve gestemdheid over het feit dat we na jaren werken binnen een lastig uitvoerbaar kader (binnen budget blijven en geen kind tussen wal en schip) nu realistisch hebben kunnen begroten (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Tegelijkertijd noodzaakt de kostenontwikkeling van de jeugdhulp ons om stevig te blijven sturen op de ingezette</p>

	<p>onderlegger betekenisvolle data en daaraan gekoppelde maatregelen. Hoewel wij opnieuw schrikken van de omvang van de uitgaven en de zorgwekkende ontwikkeling hierin, zijn wij positief over het feit dat u in het voorliggende voorstel werk heeft gemaakt van een begroting die daadwerkelijk aansluit bij de huidige realiteit.</p> <p>2. <u>Betekenisvolle sturingsdata</u> Een belangrijk aandachtspunt hierbij blijft volgens onze raad de vraag of en hoe we ondertussen kunnen sturen op de gewenste ontwikkelingen. We zijn positief over het feit dat we lokaal steeds meer aan het stuur staan, onder meer als gevolg van de afbouw van de financiële solidariteit. Zo zijn wij zelf aan zet bij o.a. afbakening jeugdhulp en inhoudelijke sturing op contractmanagement. Om meer kwaliteit te brengen in de lokale en regionale aanpakken roepen we u op om meer werk te maken van (de duiding van) kwantitatieve en kwalitatieve data en daarmee de monitoring en verantwoording van maatregelen. In deze 1^e Burap constateert u regelmatig dat er niet geduid kan worden of de geconstateerde besparing daadwerkelijk kan worden toegeschreven aan de genomen maatregelen. Een omissie die het voor ons onmogelijk maakt om sturing te geven. We zien in dit kader dan ook een belangrijke lokale verantwoordelijkheid, zoals bijvoorbeeld in de ontschotting van data. We voeren hierover daarom ook het gesprek met ons college, en onze commissie sociale leefomgeving ontwikkelt een eigen insteek om haar sturing op dit terrein verder te verbeteren.</p> <p>3. <u>Van regionaal naar lokaal begroten</u> Een ander onderwerp dat om aandacht vraagt is het proces rondom regionaal begroten en het aanleveren van diverse zienswijzen per jaar in dat kader door tien gemeenteraden. Over het voorliggende voorstel voor de begrotingswijziging 2021 heeft uw AB al op 8 juli een voorgenomen besluit genomen, met daarbij de afspraak dat er ondertussen al begonnen kan worden met het uitgeven van dit bedrag. Eind augustus heeft u vervolgens pas een duidelijk verzoek voor deze zienswijze aan</p>	<p>maatregelen, zowel door gemeenten en Stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd), als SOJ.</p> <p>2. De SOJ heeft de afgelopen jaren veel energie gestoken in het ontwikkelen van een dashboard voor gemeenten en verfijnen van data. De SOJ heeft dit in nauwe samenwerking met gemeenten gedaan, om gemeenten zoveel als mogelijk te ondersteunen bij het sturen op de maatregelen waar zij trekker van zijn. Ook is de SOJ betrokken bij het voorbereiden van monitoring van diverse maatregelen. In de eerste bestuursrapportage hebben wij inderdaad aangegeven dat het belangrijk is te beseffen dat het vaak niet goed mogelijk is een causaal verband vast te stellen tussen een uitgevoerde maatregel en de ontwikkeling van de kosten. Daarnaast heeft een aantal maatregelen maatschappelijke baten die niet landen in de SOJ-begroting, maar in het brede sociale domein van gemeenten, zoals bij de aanpak Jeugdhulp op School. Het is goed om te horen dat uw gemeente hierin een belangrijke lokale verantwoordelijkheid ziet. Wij zijn graag bereid hierover met u mee te denken en waar mogelijk te ondersteunen.</p> <p>3. Allereerst bieden wij u onze excuses aan voor de onduidelijkheid die wij hebben veroorzaakt door eerst een raadsinformatiebrief toe te sturen over de begrotingswijziging en pas later een brief waarin wij om een zienswijze hebben verzocht. Wij zullen in het vervolg scherp opletten dat dit niet meer gebeurt. Wij begrijpen de vraagtekens die u zet bij de betekenis van zienswijzeprocedures. Deze werkwijze is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen en onze eigen gemeenschappelijke</p>
--	---	---

	<p>gemeenteraden gestuurd. Los van vraagtekens bij de betekenis van deze zienswijzen en het proces, waar wij al vaker aandacht voor hebben gevraagd, vragen wij ons af of deze financiële werkwijze nog langer passend is. In 2022 zijn we tenslotte voor nog slechts 20% financieel solidair in Zuid-Holland Zuid en vanaf 2023 helemaal niet meer. Moet dit geen lokaal gesprek worden tussen college en gemeenteraad? Wij verzoek u om een reactie in dit kader en zullen het gesprek hierover ook lokaal agenderen.</p> <p>Onze raad vindt het bij de inzet van regionale middelen (en gedeeltelijke solidariteit) een vanzelfsprekendheid dat er te allen tijde om een zienswijze wordt gevraagd bij financiële voorstellen. Daarnaast willen wij betrokken worden bij de totstandkoming en uitvoering van onderliggende plannen. Dit geldt dus ook voor mogelijke andere extra voorziene uitgaven voor 2021 (en verder), zoals voor de realisatie van lokale ontwikkelopgaven onder coördinatie van het regionale netwerk MT, waarover in de AB-vergadering van oktober wordt besloten. Aangezien de uitvoering van de daarbij onderliggende ontwikkelagenda een lokale verantwoordelijkheid is zullen wij hierover lokaal in gesprek gaan met ons college. Wij verzoeken u daarnaast regionale (financiële) besluitvorming in dit kader voor te leggen aan de raden. Dit proces onderschrijft overigens nog maar eens hoe belangrijk de overgang naar meer lokale regie op de uitvoering is; daarmee zijn de lijnen richting 'doen wat nodig is' een stuk korter.</p> <p>4. <u>Procedure rondom zienswijzen</u> We constateren dus dat er, naast de traagheid van het proces rond deze zienswijze, waardoor er geen sprake meer is van enige invloed van de raden op wat dan ook, recentelijk opnieuw een besluit wordt genomen door het AB waar geen zienswijze op wordt gevraagd van de</p>	<p>regeling. Ons inziens heeft het niet realistisch kunnen begroten de betekenis van de zienswijzeprocedures uitgehold. Wij hopen dat realistisch begroten (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur) ertoe leidt dat we geen holle zienswijzeprocedures meer hoeven te doorlopen met elkaar en onze gezamenlijke focus vooral kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp.</p> <p>U vraagt ons of als gevolg van het afschaffen van de financiële solidariteit het gesprek over financiën een lokaal gesprek moet worden. De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat een gemeenschappelijke regeling een begroting opstelt en deze voor zienswijze voorlegt aan de deelnemende gemeenten. Voor zover de gemeenten taken bij de gemeenschappelijke regeling c.q. de SOJ blijven beleggen, worden die taken in de begroting van de gemeenschappelijke regeling opgenomen. Onlangs hebben wij daarop nog advies ontvangen van onze accountant. Dat advies wordt met het algemeen bestuur en de colleges gedeeld. Daarnaast neemt met het afnemen van de solidariteit, het financiële belang van de gemeenten in onze begroting niet af. Bovendien neemt met het afnemen van de solidariteit het risico voor de afzonderlijke gemeenten toe. Des te belangrijker is het om te zorgen dat het lokale en regionale gesprek in samenhang met elkaar worden gevoerd. Wij bevelen het van harte aan om lokaal goed het gesprek te voeren over de taken die de SOJ voor de deelnemende gemeenten uitvoert, zodat uw vertegenwoordiger een weloverwogen standpunt kan innemen in zijn rol van mede-eigenaar in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.</p> <p>4. Wij hechten eraan te benadrukken dat het recente besluit niet is ingegeven door het lastig vinden van gemeenteraden of het niet serieus nemen. In beginsel worden alle voorgenomen begrotingswijzigingen voor zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden. Echter, het kan voorkomen dat een zienswijzeprocedure niet binnen het betreffende begrotingsjaar kan</p>
--	---	---

	<p>gemeenteraad. De gevolgde procedure bevestigt ons beeld dat raden of lastig gevonden of niet serieus genomen worden.</p> <p>5. <u>Meerjarenperspectief</u> Tenslotte vragen wij aandacht voor het meerjarenperspectief. Het kabinet heeft voor 2021 incidenteel een bedrag van € 438 miljoen (inclusief aftrek VNG) beschikbaar gesteld. Dit komt neer op een bedrag van € 11,4 miljoen voor de regio Zuid-Holland Zuid. Wij zijn blij dat het Rijk ook voor 2022 (€ 1,3 miljard) extra budget beschikbaar stelt en de intentie heeft om vanaf 2023 structurele middelen vrij te maken. Wij zijn ons echter ook bewust van de blijvende stijgende uitgaven aan jeugdhulp en zien ondanks de aanvullende middelen van het Rijk, nog steeds een noodzaak om in te blijven zetten op een goede kostenbeheersing en de juiste zorg op de juiste plaats.</p>	<p>worden afgerond. Het heeft dan geen zin om een zienswijzeprocedure te houden, omdat de uitkomst daarvan niet meer in de besluitvorming c.q. de begroting kan worden verwerkt. Deze gang van zaken doet zich helaas in het bijzonder voor bij het vaststellen van de 2^e bestuursrapportage in november. Daarvoor is geen formele oplossing te vinden. Wij beseffen terdege dat de gemeenschappelijke regeling van en voor de deelnemende gemeenten is en dat een goede samenwerking hiervoor noodzakelijk is. U kunt in elk geval lokaal het gesprek voeren met de vertegenwoordiger namens uw college in het algemeen bestuur, zodat hij/zij een weloverwogen standpunt kan innemen in de discussie over de begrotingswijziging in het algemeen bestuur. Ook is de directeur van de SOJ bereid om een toelichting te geven tijdens uw raadsvergadering en vragen te beantwoorden.</p> <p>5. Wij delen uw mening dat, zoals we ook bij onze reactie op punt 1 hebben aangegeven, de kostenontwikkeling van de jeugdhulp ons noodzaakt om stevig te blijven sturen op de ingezette maatregelen en daarmee ook de inhoudelijke transformatie van de jeugdhulp te realiseren.</p>
<p>Gorinchem</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i> Het is teleurstellend dat het nodig is om de begroting te verhogen met € 13,2 miljoen. Tegelijkertijd is het besluit van het Algemeen Bestuur om de begroting te verhogen te kenmerken als een daad van realisme. Het zo realistisch mogelijk kijken naar de begroting en de voorgenomen begrotingswijziging, is iets wat wij ondersteunen. Er wordt voor 2021 voorgesteld om extra middelen toe te voegen aan het regionaal budget. Op basis van de prognose van de 1e Bestuursrapportage, reserveren wij in onze eigen begroting ons aandeel (€ 680.000) in het regionale kostenontwikkeling van € 13,2 miljoen om de geconstateerde</p>	<p>Wij begrijpen uw teleurstelling. Tegelijkertijd danken wij u voor uw steun voor het realistisch begroten. Na de afgelopen jaren binnen een lastig uitvoerbaar kader (binnen budget blijven en geen kind tussen wal en schip) te hebben moeten werken, hopen we onze gezamenlijke focus nu volledig te kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp.</p>

	<p>meeruitgaven in de eerste Bestuursrapportage op te vangen. Voor dit jaar lijken we dan nagenoeg budget neutraal uit te kunnen komen met de extra middelen van het Rijk. Wel willen we u de volgende kanttekeningen meegeven;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wij vinden het belangrijk dat er voor ons als gemeente de ruimte blijft om bij nieuwe extra middelen vanuit het Rijk keuzes te kunnen maken over hoe deze middelen in te zetten. De keuze om (een gedeelte van) de middelen lokaal in te zetten, in plaats van alles toe te voegen aan het regionaal budget, is en blijft een overweging van ons als gemeente. 2) We onderschrijven de mening van de SOJ dat er actief gelopen blijft worden op de voorgestelde maatregelen vanuit het aanjaagplan en dat er gekoppeld aan deze maatregelen een reëel taakstellend bedrag wordt opgenomen in de (meerjaren)begroting. Het toevoegen van de extra middelen aan het regionaal budget laat ons inziens onverlet dat er, door u als Dienst, maar ook door ons als gemeenten en door de zorgaanbieders, gewerkt moet worden aan het kwalitatief beter en kosten-efficiënter inrichten van ons jeugdhulpstelsel. Volgend jaar krijgen we meer middelen vanuit het Rijk (zij het met een afbouw in de volgende jaren). Vooruitlopend hierop is de lijn die we voorstellen aan het DB DG&J om voor 2022 (en verdere jaren) een goede inschatting van de effecten van de maatregelen taakstellend op te nemen (met onderbouwing van businesscases en vastgestelde indicatoren). Wij geven u op voorhand aan om voor volgende jaren niet uit te gaan van het toevoegen van het gehele bedrag aan extra middelen vanuit het Rijk aan het regionaal budget. Hiermee geven we u dus aan dat wij alleen middelen ter beschikking willen stellen die reëel benodigd zijn voor de uitvoering van uw taak. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De begroting van de gemeenschappelijke regeling wordt gedekt uit de financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten. De begroting wordt voorlopig vastgesteld in het algemeen bestuur, door de gezamenlijke vertegenwoordigers van de 10 gemeenten. Vervolgens wordt een zienswijze gevraagd aan de gemeenteraden, waarna het algemeen bestuur een definitief besluit neemt. Het is daarmee aan de deelnemende gemeenten om met elkaar te besluiten wat zij door de gemeenschappelijke regeling willen laten uitvoeren en wat dat mag kosten en dus ook of zij extra middelen vanuit het Rijk lokaal en/of regionaal willen inzetten. 2. Wij begrijpen uw standpunt en verwijzen naar onze reactie hierboven (zie punt 1). Vanzelfsprekend doet de SOJ haar best om een goede inschatting van de effecten van de maatregelen waar zij verantwoordelijk voor is, taakstellend op te nemen in een reële begroting. Ook maatregelen van andere verantwoordelijken (gemeenten en stichting Jeugdteams, ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) kunnen effect hebben op deze begroting. Het begrotingsproces willen wij dan ook graag in nauwe samenwerking met de andere verantwoordelijken in het regionaal portefeuillehoudersoverleg Jeugd doorlopen.
--	---	--

	<p>Samen met u staan we voor de opgave om de transformatie en beheersbaarheid van de kosten voor jeugdhulp te realiseren. Net als u streven we ernaar om met elkaar door te blijven ontwikkelen en te werken aan de verbetering van kwaliteit en doelmatigheid van de jeugdhulp en jeugdbescherming, vanuit de visie dat een verbeterde kwaliteit tot besparingen leidt. Het stemt ons tevreden dat deze ontwikkeling in gang is gezet en dat er innovatieve projecten in het leven zijn geroepen die voor kwalitatieve verbetering kunnen zorgen, zoals de verbinding van jeugdhulp en onderwijs in het project Jeugdhulp op school en de zorg voor onze inwoners zo dichtbij mogelijk organiseren in het project Jeugdhulp naar voren. We erkennen echter ook dat we er nog niet zijn. Zowel wat betreft de regionaal als de lokaal belegde maatregelen en dat het vanuit financieel oogpunt nog onvoldoende leidt tot de gewenste besparingen.</p> <p>Als gemeenteraad blijven we graag op de hoogte van voortgang van de maatregelen waar u als Dienst verantwoordelijk voor bent, zoals de nieuwe inkoop van jeugdhulp en het contractmanagement. We beseffen ons dat wij als lokale gemeenten samen met u als dienst, Stichting Jeugdteams ZHZ en de zorgaanbieders, aan de lat staan om deze ontwikkelingen verder vorm te geven. Graag zetten we de actieve samenwerking met u als dienst voort. Wij nemen daar onze verantwoordelijkheid in en verwachten dit ook van u.</p> <p>Naast onze inhoudelijke reactie, willen wij ook ons ongenoegen uitspreken over het proces rondom de eerste burap en de begrotingswijziging 2021 en de positie die wij hierin krijgen als raad. Wij willen eerder bij het proces betrokken worden om onze rol als gemeenteraad goed te kunnen vervullen. Wij horen graag van u op welke wijze u dit in de toekomst anders gaat doen, zodat de raden beter in positie worden gebracht. We kijken uit naar uw antwoord op deze vraag. Voor dit moment volstaan wij verder met het wijzen op de eerdere zienswijzen en zien met bijzondere belangstelling uit naar verwezenlijking van de plannen en de beoogde uitkomsten en de weerslag daarvan in de (meerjaren)begroting van de SOJ.</p>	<p>Wij waarderen de samenwerking met alle trekkers van de ingezette maatregelen en erkennen dat we samen stevig moeten blijven sturen om de gewenste verandering en kostenreductie te realiseren. Wij nemen hierin graag onze verantwoordelijkheid en spannen ons hiervoor onverminderd in.</p> <p>Vanzelfsprekend blijven wij uw gemeenteraad graag informeren over de voortgang van de maatregelen waar de SOJ verantwoordelijk voor is.</p> <p>Graag bieden wij u onze excuses aan voor de onduidelijkheid die wij hebben veroorzaakt door eerst een raadsinformatiebrief toe te sturen over de begrotingswijziging en pas later een brief waarin wij om een zienswijze hebben verzocht. Wij zullen in het vervolg scherp opletten dat dit niet meer gebeurt.</p> <p>Wij begrijpen uw onvrede over de processen rondom de begrotingswijzigingen. U roept op om eerder betrokken te worden. Los van de formele zienswijzeprocedures, kunt u met de vertegenwoordiger van uw college in het algemeen bestuur afspraken maken over het bespreken van voorgenomen begrotingswijzigingen voordat deze in zienswijzeprocedure worden gebracht. Door lokaal hierover het gesprek te voeren voorafgaand aan de vergadering van het algemeen bestuur, kan uw</p>
--	---	--

		<p>vertegenwoordiger een weloverwogen standpunt innemen in de discussie in het algemeen bestuur. Daarnaast is de directeur van de SOJ bereid om een toelichting te geven en vragen te beantwoorden in uw raadsvergadering. Wij beseffen terdege dat de gemeenschappelijke regeling van en voor de deelnemende gemeenten is en dat een goede samenwerking hiervoor noodzakelijk is. Wij hopen dat realistisch begroten (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur) ertoe leidt dat er tussentijds geen begrotingswijzigingen, in elk geval niet met de omvang van de begrotingswijziging 2021, nodig zijn. Zodat we ons met elkaar constructief kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp.</p>
<p>Hardinxveld-Giessendam</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Om de behandeling van onze zienswijze in het DB mogelijk te maken en definitief te besluiten in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 11 november, verzoekt u ons onze zienswijze uiterlijk 15 oktober a.s. aan te leveren. Dit is voor ons een erg krappe aanlevertermijn; u ontvangt daarom hierbij — vooruitlopend op de behandeling in onze raadsvergadering van 28 oktober — alvast ons voorlopig collegestandpunt. Mocht onze raad tot een andere zienswijze komen, dan zullen wij dat na de raadsvergadering van 28 oktober a.s. zo snel mogelijk laten weten. 2. Uit de raadsinformatiebrief 'ontwikkeling jeugdhulputgaven 2021 1^e bestuursrapportage SOJ' blijkt dat de uitgaven voor jeugdhulp verder de begroting overstijgen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet realiseren van de kostenreducties en door een gestegen inzet per jeugdige bij zorgaanbieders. Op 8 april 2021 is een begrotingswijziging besloten tot een verhoging van 12,3 miljoen. We betreuren dat er opnieuw dit jaar een verhoging van de begroting wordt voorgesteld. We zijn geschokt door de hoge kosten die er worden gemaakt en de hierop voorgestelde begrotingswijziging, wat voor Hardinxveld-Giessendam een verhoging van € 504.840 betekend. In onze zienswijze gingen wij niet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wij hebben uw brief waarin het amendement is verwerkt dat uw gemeenteraad heeft aangenomen op 28 oktober, als uw zienswijze opgenomen in deze nota van reactie. 2. Wij begrijpen uw teleurstelling. Tegelijkertijd hechten wij eraan om in reactie op uw zienswijze, te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn

	<p>akkoord met de begrotingswijziging eerder dit jaar. Ook nu zullen wij niet instemmen. We roepen de SOJ met klem op meer taakstellend te werken binnen de vastgestelde begroting en de overeengekomen kaders te respecteren.</p> <p>3. <u>Sturing en beheersing</u> Er wordt gesteld dat COVID-19, voor de meest kwetsbare groep, tot een extra zorgvraag heeft geleid. Dit heeft niet geleid tot meer aanvragen voor jeugdhulp, maar wel tot zwaardere en langere behandeltrajecten. We moeten rekening houden met de impact van corona op jeugdigen en gezinnen, maar dit kan en hoeft niet alle stijgende kosten te verklaren. Dit heeft ook te maken met de mate waarop er gedeclareerd kan worden door zorgaanbieders, zonder enige vorm van controle (op de geleverde hulp) of deze wel noodzakelijk is. De kraan staat open. Wij verwachten dat dit met de nieuwe inkoopssystematiek (ingående januari 2022) wordt ondervangen en er meer grip ontstaat op de zorg die door aanbieders wordt geleverd. Naast nieuwe contracten is ook stevig contractmanagement nodig. We kunnen constateren dat de huidige contractafspraken en contractmanagement niet geleid hebben tot de</p>	<p>opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie.</p> <p>Wij begrijpen de zorgen van gemeenten over de kostenontwikkeling van de jeugdhulp in onze regio. Met elkaar hebben wij een ingewikkeld proces doorlopen, op zoek naar meer grip op de jeugdhulp. Met de ingezette maatregelen, een duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en stichting Jeugdteams (waarbij het Netwerk MT Jeugd een ondersteunende en coördinerende rol vervult) en SOJ én vanaf 2022 een realistische begroting (op basis van de huidige inzichten in instroom en jeugdhulpverbruik), vertrouwen wij erop dat wij met elkaar beter gesteld staan voor onze gedeelde opgave.</p> <p>3. In onze bestuursrapportage hebben wij de coronacrisis benoemd, maar zeker niet als enige oorzaak voor de begrotingsoverschrijding. Wij hebben aangegeven dat deze laatste voornamelijk wordt veroorzaakt door het niet realiseren van de kostenreducties opgenomen in de begroting en de stijging van de kosten van jeugdhulp als gevolg van een gestegen inzet per jeugdige bij zorgaanbieders.</p> <p>Wij gaan ervan uit dat de beleidsrijke inkoop voor 2022, de lokale sturing door gemeenten en het contractmanagement tot meer grip leiden op zowel de inhoudelijke transformatie als de kostenontwikkeling van de jeugdhulp. Met de nieuwe kernwaarden, diensten en het normenkader wordt immers van verwijzers en jeugdhulpaanbieders verwacht dat zij kritisch kijken naar de ingezette hulp met als doel demedicaliseren, normaliseren en uitgaan van eigen kracht van jeugdigen en gezinnen.</p>
--	---	--

	<p>benodigde besparingen. In uw brief benoemt u dat zowel inkoop als ook het contractmanagement vanuit de SOJ verantwoordelijk zijn voor deze taken, in nauwe samenspraak met gemeente. Om als gemeente meer grip te krijgen vinden wij het net als u belangrijk om hierin betrokken te worden.</p> <p>Naast de hogere jeugdhulpkosten wordt er ook extra budget gevraagd voor de SOJ en de Stichting Jeugdteams. In onze vorige zienswijze hebben we gevraagd om meer sturing en verantwoordelijkheid te beleggen. Dat wordt nu ingevuld door projectleiders in te zetten op de maatregelen van het netwerk MT. We zijn blij met deze stap en het tempo dat nu gemaakt kan gaan worden.</p> <p>4. <u>Rijksbijdrage jeugdhulp</u> Wij hebben kennis genomen van het gepubliceerde rapport van AEF over de structurele middelen jeugdhulp. Net als andere gemeenten zijn wij blij dat het kabinet extra budget beschikbaar heeft gesteld voor 2021 en 2022. Helaas biedt dit nog geen zekerheid voor een structurele verhoging. Deze middelen zijn bedoelt, volgens VWS, om eerdere tekorten te compenseren en acute problemen op te lossen. Deze rijksmiddelen worden door u genoemd in de regionale projecten waar extra investering voor nodig is als ook in de bestuursrapportage om de begroting te dekken. Extra investeren in de toekomst kunnen we pas als hier ook de middelen voor worden toegekend. De huidige extra middelen zijn nodig om de hoge tekorten uit het verleden te compenseren. We vragen de regio om een goede afweging te maken welke acute problemen opgelost moeten worden.</p> <p>5. <u>Impact op de meerjarenbegroting</u> Met het aanpassen van de meerjarenbegroting gaat u ervan uit dat de kostenreductie niet gehaald zal worden en dat de ingezette maatregelen niet de juiste effecten laten zien. De wijze van uitvoering van zorg in onze sociale teams is een belangrijke factor of we de doelstellingen halen. In HardinxveldGiessendam hebben wij een verandermanager aangesteld voor het sociaal team om onze visie sociaal domein in de praktijk te brengen. Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer er volledig</p>	<p>Bij de voorbereidingen op de inkoop heeft de SOJ nauw samengewerkt met gemeenten. Daarnaast werken de contractmanagers van de SOJ samen met de gemeenten aan de inrichting van lokaal contractmanagement door de gemeenten.</p> <p>Wij gaan er vanuit dat we met de duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en Stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) en SOJ, beter gesteld staan voor onze gedeelde opgave.</p> <p>4. Wij delen uw mening dat een goede afweging moet worden gemaakt welke acute problemen opgelost moeten worden. Het Netwerk MT Jeugd heeft in overleg met alle betrokken partijen (gemeenten, Stichting Jeugdteams en SOJ) een ontwikkelagenda opgesteld met de opgaven die de meeste prioriteit hebben. Wij gaan ervan uit dat we met de ingezette maatregelen onze gezamenlijke energie volledig kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie. Daarbij houden we vanzelfsprekend oog voor de meeste acute problemen.</p> <p>5. Wij waarderen uw lokale inspanningen en vertrouwen er net als u op dat, zoals we al aangaven in onze reactie op punt 3, dat de beleidsrijke inkoop 2022 leidt tot meer grip op de transformatie en kostenontwikkeling van de jeugdhulp. De nieuwe kernwaarden, diensten en het normenkader helpen verwijzers en jeugdhulpaanbieders om kritisch te kijken naar de ingezette hulp met als doel demedicaliseren, normaliseren en uitgaan van eigen kracht van jeugdigen en gezinnen. Vanzelfsprekend werken we hiervoor graag</p>
--	---	---

	<p>volgens deze visie wordt gewerkt, we binnen ons budget kunnen blijven. Wij houden vast aan deze doelstelling en willen dit signaal blijven uitdragen. Daar hebben we ook uw hulp voor nodig om in de samenwerking met aanbieders te kunnen sturen op de uitgaven.</p> <p>6. <u>Een laatste oproep</u> De afgelopen jaren is het niet gelukt om binnen de vastgestelde begroting te blijven. We merken een vanzelfsprekendheid van begrotingswijzigingen en zienswijzeprocedures, die weinig effect hebben op een de benodigde transformatie. De gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam is van standpunt dat er gedurende het begrotingsjaar geen begrotingswijzigingen meer behoren te worden voorgelegd, dit draagt bij aan een versterking van de begrotingsdiscipline bij het SOJ. In aansluiting op de gemeentelijke planning & control cyclus dient eenmaal per jaar de begroting te worden vastgesteld, waarover in de jaarrekening verantwoording wordt afgelegd. We verzoeken het Algemeen Bestuur van de DG&J om dit patroon te doorbreken. Daarnaast ontvangt de gemeenteraad graag een recent overzicht van de stand van zaken met betrekking tot (de uitvoering van) de maatregelen (een tijdsplan/stoplichten overzicht). We verzoeken u bovenstaande punten uit onze zienswijze mee te nemen en van een reactie te voorzien. Wij vertrouwen erop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.</p>	<p>met u samen. Naast het contractmanagement 3.0 waarin nadrukkelijk de betrokkenheid van gemeenten is geborgd, werken de contractmanagers van de SOJ samen met de gemeenten aan de inrichting van lokaal contractmanagement door de gemeenten. De SOJ vervult hierin een coördinerende taak tussen de gemeenten onderling en tussen de gemeenten en de jeugdhulpaanbieders. Verder vervult de SOJ een adviserende en ondersteunende rol voor de gemeenten op het vlak van lokale inkoop.</p> <p>6. Wij hechten eraan om in reactie op uw zienswijze te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid. Wij hopen dat realistisch begroten ertoe leidt dat er tussentijds geen begrotingswijzigingen, in elk geval niet met de omvang van de begrotingswijziging 2021, nodig zijn. Zodat we ons met elkaar constructief kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp. De gemeenten, vertegenwoordigd in het Netwerk MT Jeugd, geven sturing aan de ontwikkelagenda waarin de projecten uit het aanjaagplan zijn opgenomen. De SOJ is verantwoordelijk voor de uitvoering van drie van deze projecten en rapporteert daar periodiek</p>
--	--	---

		over. Wij ondersteunen de wens om te komen tot een goed overzicht van de resultaten van alle projecten en raden u aan deze wens ook over te brengen aan uw wethouder Jeugd.
Hendrik-Ido-Ambacht	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <p>1. <u>Algemeen</u> In onze vorige zienswijze op de jaarstukken 2020 en de begroting 2022 hebben wij aangegeven dat onze gemeente beschikt over een goed voorzieningenniveau. Bereikbare voorzieningen voor jong en oud vinden wij belangrijk. We willen daarbij steeds een goede balans bewaken tussen betekenisvolle hulp en ondersteuning dichtbij inwoners en een gezond financieel beleid. Uit de bestuursrapportage blijkt dat de beoogde kostenreducties wederom niet zijn behaald. Wij spreken hierover onze teleurstelling uit. Wij roepen de SOJ met klem op om meer taakstellend te werken binnen de vastgestelde begroting en de overeengekomen kaders te respecteren.</p> <p>2. <u>Het Rijk stelt extra middelen ter beschikking</u> Naar aanleiding van het AEF onderzoek en de door de VNG geïnitieerde arbitrage heeft de Rijksoverheid besloten extra middelen voor jeugdhulp ter beschikking te stellen aan gemeenten. De regio Zuid-Holland Zuid ontvangt voor 2021 €11,4 mln; een bedrag dat dekkend is voor de extra zorguitgaven (€10,0 mln.) en bijna dekkend voor de voorgestelde begrotingswijziging. Ook voor de periode tot aan 2028 ontvangen gemeenten in een afbouwende reeks vanuit het Rijk aanvullende middelen.</p> <p>3. <u>Voortgang Aanjaagplan</u></p>	<p>1. en 2. Wij begrijpen uw teleurstelling. Tegelijkertijd hechten wij eraan om in reactie op uw zienswijze, te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie. Wij begrijpen de zorgen van gemeenten over de kostenontwikkeling van de jeugdhulp in onze regio. Met elkaar hebben wij een ingewikkeld proces doorlopen, op zoek naar meer grip op de jeugdhulp. Met de ingezette maatregelen, een duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en stichting Jeugdteams (onder coördinatie van het Netwerk MT Jeugd) en SOJ én vanaf 2022 een realistische begroting, vertrouwen wij erop dat wij met elkaar beter gesteld staan voor onze gedeelde opgave.</p> <p>3. De gemeenten, vertegenwoordigd in het Netwerk MT Jeugd, geven sturing aan de ontwikkelagenda waarin de projecten uit het</p>

	<p>Voor het eerst is in een bestuursrapportage aangegeven wat de financiële en inhoudelijke voortgang van de maatregelen uit het Aanjaagplan is. In de begroting voor 2022 was al informatie opgenomen over de 4 projecten van de SOJ uit het Aanjaagplan. In eerdere zienswijzen hebben wij u verzocht deze informatie op te nemen in de P&C stukken. We verwelkomen dan ook de ontwikkeling dat steeds meer informatie beschikbaar komt over de maatregelen die de geschetste kostenreducties onderbouwen.</p> <p>Gegeven de afnemende solidariteit wordt het steeds belangrijker dat raden beschikken over alle noodzakelijke informatie om te kunnen sturen.</p> <p>Graag ontvangt de gemeenteraad een tijdspad met betrekking tot (de uitvoering van) de maatregelen (een tijdsplan/stoplichten overzicht).</p> <p>4. <u>Inkoopproces en afbakening van de jeugdhulp</u></p> <p>In onze zienswijze op de begroting 2022 hebben we het belang benadrukt van een goede afbakening van de jeugdhulp om kosten beheersbaar te houden. Hoe scherper raden daarin durven te kiezen, des te duidelijker dat is voor de indicatiestellers en inwoners. Helaas moeten wij constateren dat dit nog steeds niet is gebeurd. Om die reden dringen wij er via u bij het Netwerk MT op aan prioriteit te geven aan dit onderdeel uit het Aanjaagplan. De afbakening van het begrip jeugdhulp vormt een fundament onder de te realiseren kostenbesparing. Wij begrijpen dat er een projectplan "Afbakening jeugdhulp" is opgesteld en gesproken gaat worden met de gemeenteraden over het draagvlak voor de ontwikkeling van nieuwe verordeningen. Gezien de voor ons grote urgentie gaan we hier graag en snel over in gesprek en zien de uitnodiging spoedig tegemoet.</p> <p>De afbakening maakt onderdeel uit van het normenkader dat ten grondslag ligt aan het vernieuwde inkoopproces. In de bestuursrapportage geeft u aan dat voor 2022 en verder het normenkader de basis is voor de te realiseren besparingen. Hier worden afspraken gemaakt ten aanzien van de duur van de zorg (hoe lang duurt de behandeling), de intensiteit van de zorg (hoeveel uur per week wordt</p>	<p>aanjaagplan zijn opgenomen. De SOJ is verantwoordelijk voor de uitvoering van drie van deze projecten en rapporteert daar periodiek over. Wij ondersteunen de wens om te komen tot een goed overzicht van de resultaten van alle projecten en raden u aan deze wens ook over te brengen aan uw wethouder Jeugd.</p> <p>4. Het Netwerk MT Jeugd is een regionaal orgaan bestaande uit directeuren/managers Sociaal Domein van de gemeenten. Zij geven sturing aan de ontwikkelagenda en daarmee ook aan de verbeterprojecten van de gemeenten zelf, waaronder het project 'Afbakening Jeugdhulp'. Wij verzoeken u om uw gewenste prioriteiten, aandachtspunten en voortgangsverzoeken derhalve te richten aan uw wethouder Jeugd. De SOJ heeft hierin geen rol, anders dan samenwerkingspartner.</p> <p>Bij de inrichting van de nieuwe contracten jeugdhulp 2022 heeft de SOJ een normenkader vastgesteld waar de aanbieders aan dienen te voldoen. De kostenbeheersing als gevolg van dit normenkader loopt op van tenminste € 2 miljoen komend jaar naar tenminste € 3,4 miljoen in 2024, waarmee de SOJ een stevige impuls geeft aan de beheersing van de uitgaven jeugdhulp.</p>
--	---	---

	<p>er ingezet) en de afbouw van het totaal aantal uren dat zorg wordt verleend. Wij eisen dat het op dit normenkader gebaseerde inkoopproces bijdraagt aan het beheersbaar houden van de kosten en zullen dit ook monitoren.</p> <p>5. <u>Om kostenbeheersing te kunnen realiseren is een reële begroting noodzakelijk</u></p> <p>Na de decentralisatie in 2015 is ervoor gekozen de begrotingen te baseren op de rijksbijdragen. In uw raadsinformatiebrief geeft u aan dat deze manier van begroting herhaaldelijk leidt tot budgetoverschrijdingen. U stelt daarom voor om de begroting te baseren op daadwerkelijk gemaakte kosten.</p> <p>Uit de bestuursrapportage en uw raadsinformatiebrief komt verder naar voren dat de besparingen niet zullen worden gerealiseerd. Hiervoor benoemt u verschillende redenen in uw stukken. Wij hechten veel waarde aan de inspanningen vanuit de SOJ en het Netwerk MT om een meer reële inschatting te maken van de te verwachten besparingen zodat wij hierop het beleid kunnen afstemmen en de nodige keuzes kunnen maken.</p> <p>Voor ons is de begroting een belangrijk sturingsinstrument en een reële begroting is daarvoor van belang. Er kan wat ons betreft echter pas gesproken worden over een reële begroting wanneer alle maatregelen uit het Aanjaagplan zijn doorgevoerd. Met dit voorbehoud kunnen wij meegaan in het reëel maken van de begroting.</p> <p>6. <u>Extra Rijksmiddelen geen vrijbrief om maatregelen of besparingen los te laten</u></p> <p>Ondanks de extra middelen vanuit het Rijk geven wij u dringend mee dat deze middelen voor ons geen vrijbrief zijn voor verminderde urgentie van de geplande kostenbeheersing en het Aanjaagplan. De uitgaven voor jeugdhulp zijn qua budget immers het grootste onderdeel in de begroting van de GR DG&J en de risico's in het jeugd domein zijn fors.</p>	<p>5. Wij danken u voor uw steun voor het realistisch begroten. Na de afgelopen jaren binnen een lastig uitvoerbaar kader (binnen budget blijven en geen kind tussen wal en schip) te hebben moeten werken, hopen we onze gezamenlijke focus nu volledig te kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp. De SOJ voert drie maatregelen uit die in 2021 tot een kostenreductie moeten leiden. De voorgenomen kostenreductie van de harmonicavoorziening en businesscase H153/H329 wordt behaald. De voorgenomen besparing van contractmanagement 3.0 en het inkoopkader wordt middels een normenkader en andere afspraken in de nieuwe contracten geëffectueerd vanaf 1 januari 2022. Deze besparing loopt op van tenminste € 2 miljoen komend jaar naar tenminste € 3,4 miljoen in 2024.</p> <p>Gemeenten zelf en Stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) zijn trekker van de andere maatregelen die tot besparing moeten leiden. In de eerste bestuursrapportage hebben wij op basis van informatie van gemeenten, Stichting Jeugdteams en Netwerk MT Jeugd, inzicht gegeven in de kostenreductie van deze maatregelen. Wij raden u aan om uw voorwaarde van het doorvoeren van alle maatregelen uit het Aanjaagplan voor een reële begroting ook mee te geven aan uw wethouder Jeugd.</p> <p>6. Wij begrijpen uw klemmende beroep om de begrotingswijziging te beperken en nadrukkelijk in te zetten op het alsnog realiseren van de beoogde kostenreducties. Hoe graag wij dit ook zouden willen, de realiteit noodzaakt ons tot het doen van extra uitgaven. Wij hebben in de bestuursrapportage aangegeven waarom de extra uitgaven nodig zijn. Zo constateren we dat het aantal kinderen in de jeugdhulp het afgelopen jaar, ondanks de coronacrisis, niet of nauwelijks is</p>
--	---	--

	<p>Wij doen een klemmend beroep op de SOJ en het bestuur om de begrotingswijziging te beperken tot 11,4M, gedekt door de extra rijksmiddelen en deze als taakstellend te beschouwen voor de begrotingswijziging. En dus de aanvullende 1,8M niet door te voeren in de begrotingswijziging, maar nadrukkelijk in te zetten op het alsnog realiseren van de beoogde kostenreducties. Dit mag niet ten koste gaan van de inhoudelijke jeugdhulp en het realiseren van het Aanjaagplan.</p> <p>7. <u>Tot Slot</u> Gezien de impact die de ontwikkelingen binnen DG&J en met name de SO1 hebben op de gemeentelijke begrotingen en de keuzes die in de toekomst gemaakt moeten worden om de kosten voor jeugdhulp beheersbaar te houden, verzoeken wij u om de gemeenteraden nauw te blijven betrekken. Wij verzoeken u onze zienswijze op de begrotingswijziging 2021 te betrekken bij de behandeling in het Algemeen Bestuur van 11 november.</p>	<p>toegenomen, maar de kosten (mogelijk als gevolg van complexere problematiek) wel fors zijn toegenomen. We delen uw mening dat we, ondanks de extra middelen vanuit het Rijk ter compensatie van de tekorten in de jeugdhulp, samen stevig moeten blijven sturen om de gewenste verandering en kostenreductie te realiseren. Wij nemen hierin graag onze verantwoordelijkheid en spannen ons onverminderd in om de maatregelen uit het Aanjaagplan waar wij verantwoordelijk voor zijn, uit te voeren. Dit doen we samen met gemeenten en Stichting Jeugdteams die uitvoering geven aan de andere maatregelen uit het Aanjaagplan, ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd.</p> <p>7. Wij blijven u graag betrekken. Dit doen wij door middel van onze rapportages en gesprekken in het algemeen bestuur, waarbij wij verwachten dat de vertegenwoordiger namens uw college deze informatie met u deelt en u meeneemt in wat er besproken wordt in het algemeen bestuur. Daarnaast organiseert de SOJ regionale bijeenkomsten voor raadsleden om u goed te kunnen meenemen in alle ontwikkelingen. Ook is de directeur van de SOJ bereid om een toelichting te geven tijdens uw raadsvergadering en vragen te beantwoorden. Omdat wij op 15 oktober van 7 gemeenten nog geen zienswijze hadden ontvangen, hebben wij behandeling in het algemeen bestuur van 11 november niet zinvol geacht. De behandeling van de zienswijzen op de begrotingswijziging hebben wij daarom geagendeerd voor het algemeen bestuur van 23 december.</p>
<p>Hoeksche Waard</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <p>1. <u>Eerste bestuursrapportage 2021</u> Het Algemeen Bestuur besloot om voor 2021 een begrotingswijziging voor te stellen. Uit de eerste bestuursrapportage 2021 van de SOJ blijkt dat de uitgaven voor jeugdhulp verder doorstijgen. Dit betekent een kostenoverschrijding van € 13,2 miljoen op de primaire begroting 2021 van de SOJ.</p> <p>2. <u>Extra middelen 2021 en 2022</u></p>	<p>1. -</p>

	<p>Het kabinet heeft voor 2021 incidenteel een bedrag van € 438 miljoen. (inclusief aftrek VNG) beschikbaar gesteld. Dit komt neer op een bedrag van € 11,4 miljoen. voor de regio Zuid-Holland Zuid.</p> <p>Wij zijn blij dat het Rijk ook voor 2022 (€ 1,3 miljard) beschikbaar stelt en de intentie heeft om vanaf 2023 structurele middelen vrij te maken. Wij zijn ons bewust van de blijvende stijgende kosten van jeugdhulp en zien ondanks de aanvullende middelen van het Rijk, nog steeds een grote noodzaak om in te blijven zetten op een goede kostenbeheersing en de juiste zorg op de juiste plaats.</p> <p>3. <u>Voorgestelde begrotingswijziging 2021</u> U stelt een begrotingswijziging voor van € 13,2 miljoen. Voor gemeente Hoeksche Waard komt dit uit op een verhoging van € 0,7 miljoen. De extra middelen die de gemeente Hoeksche Waard van het rijk voor jeugdhulp ontvangen dekken voor 2021 de verhoogde uitgaven op basis van de eerste bestuursrapportage 2021.</p> <p>4. <u>Akkoord begrotingswijziging 2021</u> Wij erkennen de geschetste ontwikkeling van de SOJ over de landelijke en regionale stijgende vraag naar jeugdhulp en de daaraan verbonden kosten. Mede op basis van de toereikende dekking door de extra middelen van het Rijk gaan wij akkoord met de door u voorgestelde begrotingswijziging 2021.</p> <p>5. <u>Geactualiseerd meerjarenperspectief 2023-2025 en begrotingswijziging 2022</u> Bij het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2021 gaat u een begrotingswijziging voor 2022 en een geactualiseerd meerjarenperspectief 2023-2025 opstellen. Voor de verwachting van de kosten voor 2022-2025, gaat u, gezien de groei van de jeugdzorguitgaven in de afgelopen jaren, uit van het huidige kostenniveau inclusief een inschatting van de lokale kosten voor jeugdhulp naar voren van 6.5% van het budget, inclusief de besparingen van het SOJ-deel. Tegelijkertijd stelt u een geactualiseerd meerjarenperspectief 2023-2025 op. Tevens verwerkt u hierin de input van het Netwerk MT Jeugd op de te realiseren besparingen en actuele inzichten van de te realiseren besparingen op de</p>	<p>2. Wij delen uw mening dat we, ondanks de extra middelen vanuit het Rijk ter compensatie van de tekorten in de jeugdhulp, samen stevig moeten blijven sturen om de gewenste verandering en kostenreductie te realiseren. Wij nemen hierin graag onze verantwoordelijkheid en spannen ons onverminderd in om de maatregelen waar wij verantwoordelijk voor zijn, uit te voeren. Dit doen we samen met gemeenten en Stichting Jeugdteams die uitvoering geven aan maatregelen (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd).</p> <p>3. Het is fijn dat de extra middelen van het Rijk voor uw gemeente de verhoogde uitgaven dekken en dit geen extra consequenties heeft voor uw lokale begroting.</p> <p>4. Wij danken u voor uw steun voor de begrotingswijziging.</p> <p>5. Het algemeen bestuur heeft op 11 november besloten om de voorgenomen begrotingswijziging 2022 inclusief geactualiseerd meerjarenperspectief 2023-2025 aan de deelnemende gemeenteraden voor te leggen voor het geven van een zienswijze.</p>
--	--	--

	<p>nieuwe inkoop 2022. Indien beschikbaar vermeldt u hierin ook de geactualiseerde rijksmiddelen voor 2022 en verder (naar aanleiding van de aangekondigde verhoging van de rijksmiddelen van € 1,3 miljard) die wij via de septembercirculaire 2021 verwachten. Deze begrotingswijziging legt u vervolgens ter zienswijze aan de raden voor.</p> <p>6. <u>Noodzaak realistisch meerjarenperspectief</u></p> <p>Wij beseffen de noodzaak tot een realistisch meerjarenperspectief om een duidelijk kader voor de komende jaren te kunnen schetsen. Wij willen benadrukken dat we ondanks de extra toegezegde middelen van het Rijk er vanuit gaan dat de maximale inspanning tot kostenbesparing onverminderd doorgaat. We verwachten van u dat de voorstellen op een realistische prognose zijn gebaseerd, waarbij wordt uitgegaan van daadwerkelijk te behalen besparingen.</p> <p>Als gemeente Hoeksche Waard blijven wij ons maximaal inzetten op passende jeugdhulp binnen de financiële kaders. We merken in diverse pilots de eerste inhoudelijke en financiële meerwaarde hiervan. Daarbij willen we u uitdrukkelijk verzoeken om een proactieve terugkoppeling te (blijven) geven, bijvoorbeeld door tussentijdse Raadsinformatiebrieven, over de kostenontwikkeling, de voortgang van de genomen kostenbesparende maatregelen en te behalen transformatiedoelen zodat de kinderen die jeugdhulp het hardst nodig hebben deze ook krijgen, zowel door de SOJ als het Netwerk MT.</p>	<p>6. Zoals wij in reactie op punt 2 hebben aangegeven, spannen wij ons onverminderd in om de maatregelen waar wij verantwoordelijk voor zijn, uit te voeren. Overeenkomstig het besluit in het algemeen bestuur van 8 juli, hebben wij een realistisch meerjarenperspectief opgesteld op basis van de huidige inzichten in instroom en jeugdhulpverbruik (waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Daarbij zijn we uitgegaan van de door de SOJ en het Netwerk MT Jeugd verwachte besparingen. Wij waarderen uw lokale inspanningen voor passende jeugdhulp binnen de financiële kaders. Vanzelfsprekend zijn wij bereid u te blijven betrekken en informeren over de voortgang van de maatregelen en (kosten-)ontwikkelingen. Met onze bestuursrapportages en daarnaast ook onze maandelijkse rapportages aan de wethouders Jeugd van de deelnemende gemeenten, zullen wij u gaandeweg het begrotingsjaar zo goed mogelijk op de hoogte houden over de voortgang van de maatregelen en (kosten-)ontwikkelingen. Daarnaast is de directeur SOJ bereid om een toelichting te geven in uw raadsvergadering en organiseert de SOJ periodiek regionale bijeenkomsten voor raadsleden. Verder kan uw wethouder Jeugd u informeren over de maatregelen waar de gemeenten zelf en stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) trekker van zijn.</p>
<p>Molenlanden</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <p>1. <u>Voorgestelde begrotingswijziging</u></p> <p>De verwachte uitgaven voor de jeugdhulp vallen in 2021 € 13.2 mln. hoger uit dan oorspronkelijk begroot. Als redenen hiervoor geeft u aan dat de bezuiniging die voor 2021 was ingeboekt niet wordt gehaald en</p>	<p>1. Wij begrijpen de zorgen van gemeenten over de kostenontwikkeling van de jeugdhulp in onze regio. Met elkaar hebben wij een ingewikkeld proces doorlopen, op zoek naar meer grip op de jeugdhulp. Met de ingezette maatregelen, een duidelijkere</p>

	<p>dat de kosten van de jeugdhulp, voornamelijk door een hogere inzet per jeugdige, zijn gestegen. Verder geldt voor een aantal onderdelen jeugdhulp hogere tarieven en vergoedingen, zijn er meer uitvoeringskosten bij de Serviceorganisatie en bij de Stichting Jeugdteams. Wij betreuren deze kostenstijging voor 2021, omdat er enerzijds al jaren gewerkt wordt aan maatregelen voor meer grip op de jeugdhulp en anderzijds omdat we al jarenlang hebben aangedrongen op een realistische begroting. Beiden hebben tot nu toe niet het gewenste resultaat opgeleverd.</p> <p>We zien dat vanuit alle kanten extra inspanningen worden gedaan om de beoogde grip op de jeugdhulp te bereiken en daarmee de kosten beheersbaar te maken. Ook hebben wij het besef dat een gedeelte van de kosten -nog- niet beheersbaar is. De begrotingswijziging is noodzakelijk om de jeugdhulp en de projecten bij de Serviceorganisatie Jeugd doorgang te laten vinden. Wij zien ons nu genoodzaakt de begrotingswijziging te accepteren als een voldongen feit en stemmen hiermee vanuit dat opzicht dan ook in. Dit neemt niet weg dat wij ontstemd zijn dat, ondanks alle inspanningen tot kostenbeheersing, de gewenste resultaten niet behaald zijn/worden. Wij hebben dan ook de volgende opmerkingen.</p> <p>2. <u>Noodzaak tot realistisch begroten</u></p> <p>Zoals hierboven al aangegeven worden we weer geconfronteerd met een niet realistische begroting. Al jarenlang hebben wij u verzocht realistischer te begroten, zodat we niet telkens geconfronteerd worden met extra bijdragen en begrotingswijzigingen. Wij verzoeken u nogmaals om de komende begrotingen realistisch op te stellen, met als doel om overschrijdingen tijdens het begrotingsjaar 2022 en verder te voorkomen.</p> <p>Om meer greep te krijgen op verbonden partijen in Molenlanden is sinds kort een verbonden partijen commissie ingesteld. Ook deze commissie heeft recent haar zorg uitgesproken over de overschrijdingen en de governance en beraadt zich over de wijze waarop zij daarover met u in gesprek gaat.</p>	<p>verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) en SOJ én vanaf 2022 een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur), vertrouwen wij erop dat wij met elkaar beter gesteld staan voor onze gedeelde opgave.</p> <p>2. Wij hechten eraan om in reactie op uw zienswijze, nogmaals te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische</p>
--	---	---

	<p>3. <u>Verbetering bestuursrapportages</u></p> <p>Wij zijn van mening dat het in de huidige bestuursrapportages ontbreekt aan sturingsinformatie. Wij verzoeken u hierbij vriendelijk om bij de volgende bestuursrapportages aandacht te hebben voor de volgende punten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er moet aandacht worden besteed aan de maatschappelijke gevolgen van de beleidsontwikkelingen; • De bestuursrapportages moeten inzicht bieden in de keuze-/invloedmogelijkheden die de raden hebben en de raden de mogelijkheid geeft middels een knoppennotitie keuzes te kunnen maken; • De leesbaarheid van de stukken moet vergroot worden. De behoefte is daarnaast dat de kern van het stuk aan het begin van het document kort wordt beschreven. 	<p>begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie. Het gesprek over de governance en de begroting van de gemeenschappelijke regeling wordt doorlopend gevoerd in het algemeen bestuur. Uw college is daarin vertegenwoordigd en uw inbreng wordt gehoord en zeker gewaardeerd. Niettemin worden besluiten bij meerderheid van stemmen in het algemeen bestuur genomen, waardoor deze niet altijd overeenkomen met het standpunt van individuele gemeenten.</p> <p>3. Wij nemen uw verzoeken tot verbetering van de bestuursrapportages ter harte. Onder verwijzing naar onze reactie bij punt 2 hierboven, brengen wij u graag in herinnering dat het Aanjaagplan is ontstaan vanuit de behoefte aan een knoppennotitie met inzicht in keuzemogelijkheden. Het Netwerk MT Jeugd heeft op basis van het Aanjaagplan een ontwikkelagenda opgesteld en de coördinatie van de maatregelen (die worden uitgevoerd door gemeenten, Stichting Jeugdteams en SOJ) op zich genomen. Wij vragen u om de uitwerking van de reële begroting en ontwikkelagenda nu een kans te geven, aangezien beide erop gericht zijn om daadwerkelijk grip te krijgen op de jeugdhulp. Dit betekent niet dat wij uw verzoek om inzicht in keuzemogelijkheden afwijzen. Zoals wij in onze reactie bij punt 2 hebben aangegeven, is de gemeenschappelijke regeling ván en vóór u en is het onze taak om de 10 gemeenten in het algemeen bestuur in staat te stellen weloverwogen keuzes te maken. Wij onderschrijven uw stelling dat inspanningen niet alleen beoordeeld moeten worden op financiële gronden, maar ook op maatschappelijke baten. De SOJ doet dat in toenemende mate; Bij het inkoopproces is niet alleen aangegeven wat de financiële besparingen zijn, maar ook wat de opbrengsten zijn in het kader van kwaliteitsverbetering,</p>
--	--	---

	<p>4. <u>Besteding extra door het Rijk toegekende middelen</u> U stelt dat de extra door het Rijk toegekende middelen voor 2021 het begrotingstekort van de Serviceorganisatie Jeugd grotendeels compenseert. De uitgaven voor de jeugdhulp zijn echter omvangrijker dan de uitgaven die lopen via de Serviceorganisatie Jeugd. Lokaal investeren wij het nodige om de transformatie verder vorm te geven. Daarom is het voor ons als gemeente belangrijk om voor besteding van de -extra- middelen vanuit het Rijk zelf keuzes te kunnen maken. Dit uitgangspunt geldt voor ons voor de komende jaren. De aankondiging dat het Rijk ook voor 2022 extra middelen voor de jeugdhulp beschikbaar stelt en de intentie heeft om dit, zei het aflopend, tot 2028 te doen geeft ons extra lucht om ons plan 'Onze kinderen nabij' de komende jaren verder uit te dragen. De keuze om (een gedeelte van) de middelen lokaal in te zetten, in plaats van alles toe te voegen aan het regionaal budget, is en blijft een overweging van ons als gemeente.</p> <p>5. <u>Ontwikkelopgaven en kostenbeheersing</u> Wij zijn ons ervan bewust dat de jeugdhulp ook de komende jaren het nodige zal kosten. En we zien ondanks de aanvullende middelen van het Rijk een grote noodzaak om in te blijven zetten op de ontwikkelopgaven voor transformatie en kostenbeheersing, zodat we ook op de langere termijn voor onze kinderen en gezinnen de nodige hulp kunnen blijven organiseren. Daarom verzoeken we u nogmaals dringend om zorg te dragen voor voortgang in deze opgaven en ons te informeren over de -kosten- ontwikkelingen en resultaten hiervan.</p> <p>6. <u>Tot slot</u> In de raadsvergadering van 26 oktober 2021 hebben we unaniem een motie aangenomen die we graag ter informatie met u willen delen. Deze is als bijlage toegevoegd.</p>	<p>wachttijden, etc. Ook bij het voorstel Jeugdhulp op School is een maatschappelijke business case gemaakt.</p> <p>4. De begroting van de gemeenschappelijke regeling wordt gedekt uit de financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten. De begroting wordt voorlopig vastgesteld in het algemeen bestuur, door de gezamenlijke vertegenwoordigers van de 10 gemeenten. Vervolgens wordt een zienswijze gevraagd aan de gemeenteraden, waarna het algemeen bestuur een definitief besluit neemt. Het is daarmee aan de deelnemende gemeenten om met elkaar te besluiten wat zij door de gemeenschappelijke regeling willen laten uitvoeren en wat dat mag kosten en dus ook of zij extra middelen vanuit het Rijk lokaal en/of regionaal willen inzetten. Wij waarderen uw inspanningen om lokaal de transformatie verder vorm te geven. Zie ook onze reactie bij punt 5 hierna.</p> <p>5. We delen uw mening dat we, ondanks de extra middelen vanuit het Rijk ter compensatie van de tekorten in de jeugdhulp, samen stevig moeten blijven sturen om de gewenste verandering en kostenreductie te realiseren. Wij nemen hierin graag onze verantwoordelijkheid en spannen ons onverminderd in om de ontwikkelopgaven waar wij verantwoordelijk voor zijn, uit te voeren. Dit doen we samen met gemeenten en Stichting Jeugdteams die uitvoering geven aan de andere ontwikkelopgaven (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd. Vanzelfsprekend informeren wij u over de (kosten-)ontwikkelingen en resultaten van de opgaven waar wij verantwoordelijk voor zijn en raden u aan uw verzoek ook over te brengen aan uw wethouder Jeugd.</p> <p>6. Wij hebben kennis genomen van uw motie. Wij blijven u graag betrekken en informeren over de voortgang van de maatregelen en (kosten-)ontwikkelingen. Met onze bestuursrapportages en daarnaast ook onze maandelijkse rapportages</p>
--	---	---

Op 23 december neemt uw algemeen bestuur een besluit over de begrotingswijziging 2021. In november komt ook de tweede bestuursrapportage uit, waarbij een begrotingswijziging 2022 en een geactualiseerd meerjarenperspectief 2022-2025 wordt opgesteld. De beoogde resultaten van de te realiseren besparingen worden daarin meegenomen. De begrotingswijziging 2022 wordt vervolgens voor zienswijze aan de raden voorgelegd. Deze zien wij, in het licht van onze kritische kanttekeningen, met belangstelling tegemoet. Als gemeenteraad van Molenlanden blijven we verder graag op de hoogte van en betrokken bij de verdere voortgang van de maatregelen en -kosten- ontwikkelingen. Wij verzoeken u dan ook om ons, los van de begrotingswijziging 2022, te blijven betrekken en informeren over de voortgang hiervan.

De gemeenteraad vraagt aandacht voor de volgende motie:

Wij roepen:

1. De fracties in de Gemeenteraad van Molenlanden op om via de griffie contact te leggen met de collega-fracties van de andere gemeenteraden behorende tot het SOJ-gebied, met als doel de krachten te bundelen teneinde een krachtig en eensgezind statement te maken met betrekking tot het financiële beleid van de SOJ. Gedacht kan worden aan het in de toekomst op elkaar afstemmen van de individuele zienswijzen.
2. Het college op om:
  - a. In gesprekken met stakeholders de bestuursstructuur van de SOJ aan de orde te stellen, teneinde bestuur en toezicht formeel te scheiden.
  - b. De gemeenteraad regelmatig op de hoogte te houden van de vorderingen van deze gesprekken.
  - c. Voorstellen voor een gewijzigde bestuursstructuur aan de gemeenteraad voor te leggen.

Toelichting

aan de wethouders Jeugd van de deelnemende gemeenten, zullen wij u gaandeweg het begrotingsjaar zo goed mogelijk op de hoogte houden over de voortgang van de maatregelen en (kosten-)ontwikkelingen. Daarnaast is de directeur SOJ bereid om een toelichting te geven in uw raadsvergadering en organiseert de SOJ periodiek regionale bijeenkomsten voor raadsleden. Verder kan uw wethouder Jeugd u informeren over de maatregelen waar de gemeenten zelf en stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd) trekker van zijn.

	<p>Wij constaterende dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wij samen met de andere gemeenteraden behorende tot het SOJ-gebied eindverantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van de SOJ. 2. Wij keer op keer geconfronteerd worden met financiële tekorten in lopende begrotingsjaren. 3. De structurele oproep in individuele zienswijzen tot aanpassing van het financiële beleid niet tot verandering van de situatie heeft geleid. 4. De huidige bestuursstructuur van de SOJ, waarin bestuur en toezicht niet helder gescheiden zijn, een gevoel van bestuurlijke onmacht geeft bij de gemeenteraad van Molenlanden. 5. Een kritische evaluatie van deze bestuursstructuur geen onderdeel uitmaakte van het AEF-onderzoek 'Governance ZHZ Jeugd' waarvan het onderzoeksrapport eind 2020 aan de gemeenteraad is aangeboden. 6. Wij onze controlerende taak door alle bovenstaande punten niet effectief kunnen uitvoeren. <p>Overwegende dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We in regionale samenwerking ('samen optrekken met de andere gemeenteraden') effectiever kunnen sturen op het gewenste inzicht en doorzicht in de financiële paragraaf voor de gezamenlijke jeugdhulp dan alleen. 2. We door het inschakelen van de Griffie beter zicht houden op de reactietermijnen voor het opstellen en afstemmen van de eventueel gezamenlijk met andere gemeenteraden in te dienen zienswijze(n). 3. Als aanpassing van de bestuursstructuur zou kunnen leiden tot betere grip en sturing op de kosten en impact van jeugdhulp, we die optie moeten onderzoeken. 	
<p>Papendrecht</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat betreft de voorgestelde begrotingswijziging 2021 hebben wij wederom het gevoel geen andere keus te hebben dan in te stemmen met deze wijziging. In uw schrijven zien wij namelijk dat er geen andere optie is beschreven. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wij begrijpen uw gevoel geen andere keuze te hebben dan in te stemmen met de voorgestelde begrotingswijziging. Tegelijkertijd hechten wij eraan om te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd

	<p>2. Na de uitspraak van de arbitragecommissie hebben gemeenten een tegemoetkoming ontvangen. Desondanks blijft het financiële perspectief van gemeenten zorgelijk. Het blijft daarom noodzakelijk voor het meerjarige financiële beleid de kosten in de jeugdhulp beheersbaar, en nadrukkelijk onder de aandacht te houden. En zowel structureel als incidenteel beter naar knelpunten en ontwikkelingen kijken. De gemeente Papendrecht realiseert zich terdege dat we in gezamenlijkheid met u voor deze opgave staan. Wij denken dat u met het speerpunt van de nieuwe inkoop en contractmanagement kostenbeheersing weet te realiseren.</p>	<p>geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie.</p> <p>2. Wij delen uw mening dat de kostenontwikkeling van de jeugdhulp ons noodzaakt om stevig te blijven sturen op de ingezette maatregelen, zowel door gemeenten en Stichting Jeugdteams (ondersteund en gecoördineerd door het Netwerk MT Jeugd), als SOJ. Wij zullen ons onverminderd inzetten om de maatregelen waar wij verantwoordelijk voor zijn, uit te voeren. De voorgenomen besparing van contractmanagement 3.0 en het nieuwe inkoopkader wordt middels een normenkader en andere afspraken in de nieuwe contracten geëffectueerd vanaf 1 januari 2022. Deze besparing loopt op van tenminste € 2 miljoen komend jaar naar tenminste € 3,4 miljoen in 2024.</p>
<p>Sliedrecht</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <p>1. <u>Kansen</u> Zoals wij in onze eerdere zienswijzen hebben aangegeven zien wij kansen in de gewijzigde governance voor de jeugdhulp in Zuid-Holland Zuid vanaf 2022. Doordat meer bevoegdheden lokaal komen te liggen, komen er meer knoppen waar gemeenten lokaal aan kunnen draaien.</p>	<p>1. Wij delen uw mening dat de gewijzigde verantwoordelijkheidsverdeling en het nieuwe inkoopkader helpen om gezamenlijk beter te kunnen sturen op de gewenste transformatie en kostenreductie.</p>

	<p>Ook verwachten wij dat het nieuwe inkoopkader vanaf 2022 gaat helpen regionaal beter te kunnen sturen. Zo kan met minder gecontracteerde aanbieders beter contractmanagement worden gevoerd.</p> <p>2. <u>Extra rijksbijdrage</u> Wij vinden het als een positieve ontwikkeling dat de rijksbijdrage voor jeugdhulp de komende jaren wordt verhoogd. Dat het tekort binnen de jeugdhulp in onze regio in landelijk perspectief relatief beperkt is, zien wij als een positief signaal over de wijze waarop de jeugdhulp in onze regio is georganiseerd.</p> <p>3. <u>Transformatie</u> Hoewel wij kansen zien in de hiervoor genoemde ontwikkelingen en constateren dat de jeugdhulp in onze regio in landelijk perspectief goed georganiseerd is, moeten we wel constateren dat de beoogde maatregelen ook in 2021 niet of nauwelijks van de grond zijn gekomen. Wij zijn dan ook van mening dat de transformatie van de jeugdhulp in onze regio onvoldoende op gang komt. Al in het Beleidsrijk Regionaal Transitiearrangement uit 2014 waren maatregelen opgenomen die moesten leiden tot de noodzakelijke transformatie van de jeugdhulp. In het Meerjarenperspectief uit 2018, de Omdenknotitie uit 2019 en het aanjaagplan in 2020 zijn veel van deze maatregelen, hier en daar in aangescherpte vorm, en aangevuld met een aantal nieuwe maatregelen, opnieuw op papier gezet en vervolgens bestuurlijk bekrachtigd. In onze eerdere zienswijzen hebben wij er op aangedrongen om de plannen, zoals opgenomen in de genoemde documenten, daadwerkelijk uit te rollen en te implementeren. Echter, tot op heden is het naar onze mening vooral gebleven bij plannen maken en is de implementatie in de uitvoering grotendeels uitgebleven. Wij spreken dan ook onze teleurstelling uit over het wederom, ondanks diverse plannen en het aanjaagplan 2020 niet behalen van de beoogde kostenreducties. Wij zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en serviceorganisatie om de gemaakte plannen de komende tijd te implementeren om zo te beter te kunnen sturen op de kosten. Wij roepen SOJ dan ook met klem op om samen met de gemeenten en de</p>	<p>2. Wij vinden het evenals u een positieve ontwikkeling dat het Rijk extra middelen beschikbaar stelt voor het compenseren van de tekorten in de jeugdhulp en waarderen uw steun voor de wijze waarop de jeugdhulp in onze regio is georganiseerd.</p> <p>3. Wij begrijpen uw teleurstelling over het niet behalen van de kostenreducties. Wij waarderen uw constructieve houding om gezamenlijk de verantwoordelijkheid te nemen om de gemaakte plannen de komende tijd te implementeren. De gewijzigde verantwoordelijkheidsverdeling helpt om gezamenlijk beter te kunnen sturen op de gewenste transformatie en kostenreductie. Vanzelfsprekend doet de SOJ haar best om samen met gemeenten en jeugdhulpaanbieders taakstellend te werken binnen de vastgestelde begroting. Het besluit om te werken met een realistische begroting maakt dit ook beter mogelijk. Daarnaast zullen wij kordaat uitvoering geven aan de opgestelde adviezen van AEF en het aanjaagteam, overeenkomstig de besluiten die hierover zijn genomen en respecteren wij de overeengekomen kaders. De gemeenten, vertegenwoordigd in het Netwerk MT Jeugd, geven sturing aan de ontwikkelagenda waarin de projecten uit het aanjaagplan zijn opgenomen. De SOJ is verantwoordelijk voor de uitvoering van drie van deze projecten en rapporteert daar periodiek over. Wij ondersteunen uw wens om te komen tot een goed overzicht van de stand van zaken met betrekking tot (de uitvoering van) de maatregelen en raden u aan deze wens ook over te brengen aan uw wethouder Jeugd.</p>
--	--	---

	<p>zorgaanbieders meer taakstellend te werken binnen de vastgestelde begroting, kordaat uitvoering te geven aan de opgestelde adviezen van AEF en van het aanjaagteam en de overeengekomen kaders te respecteren. Om hier in gezamenlijkheid een goede invulling aan te kunnen geven ontvangt de gemeenteraad graag een recent overzicht van de stand van zaken met betrekking tot (de uitvoering van) de maatregelen (een tijdspanne/ stoplichten overzicht).</p> <p>4. <u>Toename problematiek</u> De toename van de complexiteit van de problematiek, vinden wij een zorgelijke ontwikkeling. Hoewel het aantal kinderen in de jeugdhulp het afgelopen jaar, ondanks de coronacrisis, niet of nauwelijks is toegenomen, zijn de kosten voor de jeugdhulp wel fors toegenomen. Dit lijkt te wijzen op een toenemende ongelijkheid, waarbij de kwetsbare groep jeugdigen niet is toegenomen in omvang, maar de problematiek bij deze kwetsbare groep wel groter is geworden. Wij vragen u een reflectie te geven op deze constatering, zodat kan worden nagedacht over eventuele interventies. Dit ook in het licht van de extra coronagelden die gemeenten ontvangen.</p> <p>5. <u>Realistische begroting</u> In eerdere zienswijzen hebben wij al aangegeven het een positieve ontwikkeling te vinden, dat de SOJ is overgestapt op wat wordt genoemd "een realistische begroting". Echter, gelet op de aanhoudende overschrijdingen vragen wij ons af, in hoeverre kan worden gesproken van een realistische begroting. Wij dringen er dan ook op aan om werk te maken van de benodigde ombuigingen. Aanvullend willen wij hierbij aangeven, dat het voor ons geen vanzelfsprekendheid is dat de extra middelen die wij de komende jaren van het rijk voor jeugdhulp ontvangen 1-op-1 worden doorgezet naar de SOJ. Mochten onverhoopt alsnog extra middelen nodig zijn, zal dit via een begroting(swijziging) moeten worden aangegeven, waarna wij hier een specifiek besluit over nemen.</p>	<p>4. Wij hebben nog geen duidelijk beeld van de toename van de complexiteit van de problematiek. Wij hebben hierover geen verduidelijkende signalen van jeugdhulpaanbieders ontvangen. Mogelijk speelt de corona-crisis een rol. Wij gaan ervan uit dat de beleidsrijke inkoop voor 2022 en verder en het contractmanagement tot verheldering leiden. Met de nieuwe kernwaarden, diensten en het normenkader wordt immers van verwijzers en jeugdhulpaanbieders verwacht dat zij kritisch kijken naar de ingezette hulp met als doel demedicaliseren, normaliseren en uitgaan van eigen kracht van jeugdigen en gezinnen. Wij verwachten door middel van het contractmanagement en afstemming met verwijzers een beter beeld te krijgen van de complexiteit van de problematiek.</p> <p>5. Wij hechten eraan om te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is</p>
--	--	--

	<p>6. <u>Begrotingswijziging 2021</u> Omdat wij willen voorkomen dat er onvoldoende hulp en ondersteuning beschikbaar is voor onze inwoners, zeker ook gelet op de toegenomen problematiek van een deel van de jeugdigen, stemmen wij in met de begrotingswijziging voor 2021.</p>	<p>gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie. Wij zetten ons hier vanzelfsprekend onverminderd voor in.</p> <p>De begroting van de gemeenschappelijke regeling wordt gedekt uit de financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten. De begroting wordt voorlopig vastgesteld in het algemeen bestuur, door de gezamenlijke vertegenwoordigers van de 10 gemeenten. Vervolgens wordt een zienswijze gevraagd aan de gemeenteraden, waarna het algemeen bestuur een definitief besluit neemt. Het is daarmee aan de deelnemende gemeenten om met elkaar te besluiten wat zij door de gemeenschappelijke regeling willen laten uitvoeren en wat dat mag kosten en dus ook of zij extra middelen vanuit het Rijk lokaal en/of regionaal willen inzetten.</p> <p>6. Wij danken u voor uw steun voor de begrotingswijziging.</p>
<p>Zwijndrecht</p>	<p><i>De gemeenteraad geeft de volgende zienswijze:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In onze zienswijze op de begroting 2022 hebben wij u gevraagd ons op de hoogte te houden van de ontwikkeling van de groei in 2021. Met uw raadsinformatiebrief van 12 juli 2021 en de bijbehorende bestuursrapportage heeft u dit gedaan, waarvoor dank. 2. Helaas worden we wederom geconfronteerd met een stijging van de kosten. Er zijn (wederom) al in de eerste bestuursrapportage forse financiële tekorten. Een overschrijding van € 13,2 miljoen is substantieel. De oorzaken van de overschrijdingen zijn vrijwel dezelfde als die in de afgelopen jaren naar voren zijn gekomen: kosten reducties worden niet gehaald of het is niet duidelijk of ze aan de maatregelen zijn toe te rekenen; stijgende kosten Jeugdhulp en extra kosten voor een 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Graag gedaan. Met onze bestuursrapportages en daarnaast ook onze maandelijks rapportages aan de wethouders van de deelnemende gemeenten, zullen wij u gaandeweg het begrotingsjaar zo goed mogelijk op de hoogte blijven houden van de ontwikkeling van de jeugdhulp. 2. Wij waarderen uw lokale inspanningen en uw bijdrage aan de regionale samenwerking. Zoals u terecht aangeeft, is samenwerking tussen alle betrokken partijen noodzakelijk om de gewenste kostenreductie te kunnen realiseren. De gemeenten, Stichting Jeugdteams, jeugdhulpaanbieders en SOJ kunnen dit elk niet alleen. De noodzakelijke samenwerking krijgt steeds meer vorm, bijvoorbeeld in

	<p>aantal projecten. Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat stijging van de uitgaven voor jeugdhulp onvermijdelijk is. Met de invoering van de nieuwe governancestructuur en het wegvallen van de onderlinge solidariteit krijgen gemeenten zelf meer sturingsmogelijkheden. Wij nemen dit zeer ter harte door middel van het uitvoeren van ons transformatieplan voor het totale sociale domein. Zoals wij ook in onze zienswijze op de 1^e begrotingswijziging 2021 hebben aangegeven is daarbij samenwerking met onze partners noodzakelijk, evenals (regionale) passende contracten, datasturing en contractmanagement. Momenteel wordt er door de SOJ in samenwerking met de 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid hard gewerkt aan deze elementen. Wij volgen de effecten die deze ontwikkelingen hebben op de begroting en de werkelijke kosten met grote interesse.</p> <p>3. Door de lange doorlooptijden van de stukken die voor zienswijze (moeten) worden voorgelegd komen wij als raad niet of niet tijdig in positie. De eerste bestuursrapportage over de periode tot en met april bespreken wij door de zomerperiode pas in september. De tweede bestuursrapportage kan helemaal niet voor zienswijze worden voorgelegd om nog voor 31 december een begrotingswijziging vast te</p>	<p>de ontwikkelopgaven van het regionale Netwerk MT Jeugd en bij de gezamenlijke voorbereidingen op de inkoop 2022.</p> <p>Wij zullen ons onverminderd inzetten om de maatregelen waar wij verantwoordelijk voor zijn, uit te voeren. De voorgenomen besparing van contractmanagement 3.0 en het nieuwe inkoopkader wordt middels een normenkader en andere afspraken in de nieuwe contracten geëffectueerd vanaf 1 januari 2022. Deze besparing loopt op van tenminste € 2 miljoen komend jaar naar tenminste € 3,4 miljoen in 2024.</p> <p>Wij hechten eraan om te benadrukken dat wij in de afgelopen jaren veelvuldig aandacht hebben gevraagd voor aanpassing van het begrotingskader. Het kader van binnen budget blijven en tegelijkertijd geen kind tussen wal en schip laten belanden, leidde tot een lastig uitvoerbare opdracht voor de SOJ. Als gevolg hiervan ontkwamen wij er niet aan om telkens weer een begrotingswijziging aan u voor te moeten leggen, omdat de kosten van de jeugdhulp bleven stijgen, wat overigens een landelijk beeld is. Wij hebben in de afgelopen jaren verschillende scenario's aan u voorgelegd voor zienswijze en zijn opgelucht dat medio dit jaar het algemeen bestuur in overleg met de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten heeft besloten tot het opstellen van een realistische begroting (op basis van het verwachte jeugdhulpverbruik in 2021, waarbij geen rekening is gehouden met mogelijke groei, conform besluit van het algemeen bestuur). Hiermee hopen we uit de klem te komen die in de afgelopen jaren tot veel ontevredenheid heeft geleid en vanaf nu onze gezamenlijke energie volledig te kunnen richten op het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie.</p> <p>3. Wij begrijpen uw onvrede over de processen rondom de begrotingswijzigingen. U roept op om eerder betrokken te worden. Los van de formele zienswijzeprocedures, kunt u met de vertegenwoordiger van uw college in het algemeen bestuur afspraken maken over het bespreken van voorgenomen begrotingswijzigingen voordat deze in zienswijzeprocedure worden gebracht. Door lokaal</p>
--	---	---

	<p>stellen. Dit is voor ons onacceptabel. Wij hebben de overdenkingen van de werkgroep Jeugd toegevoegd als toelichting op dit punt.</p> <p>4. Door onvoldoende realistisch begroten en niet realistisch bezuinigen moet u de begroting voortdurend bijstellen. In uw primaire begroting gaat u uit van de bekende cijfers op het moment van opstellen maar houdt u geen rekening met verwachte groei in het jaar van opstellen en het begrotingsjaar. Door dat wel te doen en een realistische inschatting te maken van het effect van maatregelen kan voorkomen worden dat een bestuursrapportage per definitie tot een begrotingswijziging leidt. Als bijstelling toch noodzakelijk is, verwachten wij dat u nadenkt over een andere cyclus waarbij raden eerder en altijd hun zienswijze kunnen geven.</p> <p>5. Met uw bestuur moeten wij de komende jaren op een realistischere wijze invulling gaan geven aan het financieel beleid. De gemeenteraad moet te allen tijde in positie worden gebracht om gedegen besluiten te</p>	<p>hierover het gesprek te voeren voorafgaand aan de vergadering van het algemeen bestuur, kan uw vertegenwoordiger een weloverwogen standpunt innemen in de discussie in het algemeen bestuur. Daarnaast is de directeur van de SOJ bereid om een toelichting te geven en vragen te beantwoorden in uw raadsvergadering. In beginsel worden alle voorgenomen begrotingswijzigingen voor zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden. Echter, het kan voorkomen dat een zienswijzeprocedure niet binnen het betreffende begrotingsjaar kan worden afgerond. Het heeft dan geen zin om een zienswijzeprocedure te houden, omdat de uitkomst daarvan niet meer in de besluitvorming c.q. de begroting kan worden verwerkt. Deze gang van zaken doet zich helaas in het bijzonder voor bij het vaststellen van de 2e bestuursrapportage in november. Daarvoor is geen formele oplossing te vinden. Wij beseffen terdege dat de gemeenschappelijke regeling van en voor de deelnemende gemeenten is en dat een goede samenwerking hiervoor noodzakelijk is. Wij hopen dat realistisch begroten ertoe leidt dat er tussentijds geen begrotingswijzigingen, in elk geval niet met de omvang van de begrotingswijziging 2021, nodig zijn. Zodat we ons met elkaar constructief kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp.</p> <p>4. Zie onze reactie op uw punten 2 en 3 hierboven.</p> <p>5. Zie onze reactie op de punten 2 en 3 hierboven. De gemeenschappelijke regeling en daarmee de SOJ is ván en vóór de 10 deelnemende gemeenten. Wij nodigen u daarom uit om uw vraag</p>
--	--	---

	<p>kunnen nemen, kaders te bepalen en haar controlerende taak uit te voeren. Hoe gaat u dit vorm geven?</p> <p>6. De gemeenteraad van Zwijndrecht ziet graag een volledige reactie op onze zienswijze tegemoet vóór 1 december 2021. Afsluitend verzoeken wij u het advies van de auditcommissie van DG&J standaard aan ons toe te sturen voor de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.</p> <p><i>De gemeenteraad vraagt aandacht voor de overdenkingen van de Werkgroep Jeugd:</i></p> <p>1. <u>Realistisch financieel beleid</u> Geconstateerd wordt dat er (wederom) al in de eerste burap forse financiële tekorten zijn. Een overschrijding van € 13,2 miljoen is substantieel. Dit bewijst eens te meer dat door NIET realistisch begroten er voortdurend problemen ontstaan. Wanneer ook geconstateerd wordt dat er geen sprake is van realistisch bezuinigen, dan leidt dat tot het gevoel dat het bestuur van de SOJ niet in staat lijkt om een realistisch financieel beleid te voeren. Wij vragen ons af op welke wijze het bestuur de komende jaren invulling gaat geven aan een realistisch financieel beleid. De oorzaken van de overschrijdingen zijn vrijwel dezelfde als die in de afgelopen jaren naar voren zijn gekomen: kosten reducties worden niet gehaald of het is niet duidelijk of ze aan de maatregelen zijn toe te rekenen; stijgende kosten Jeugdhulp en extra kosten voor een aantal projecten. Het lijkt dan ook zinloos hier nader op in te gaan. Wel bevreemdt het ons dat tot op heden het voor de SOJ kennelijk niet duidelijk is waardoor kostenreducties ontstaan. Dat leidt tot de vraag op welke wijze het bestuur een financieel beleid denkt te voeren dat effectief is in zijn kosten reducties zonder dat dit ten koste gaat van de benodigde zorg?</p>	<p>kenbaar te maken in het algemeen bestuur waarin de 10 gemeenten vertegenwoordigd zijn.</p> <p>6. Omdat wij op 15 oktober van 7 gemeenten nog geen zienswijze hadden ontvangen, hebben wij behandeling in het algemeen bestuur van 11 november niet zinvol geacht. De behandeling van de zienswijzen op de begrotingswijziging hebben wij daarom geagendeerd voor het algemeen bestuur van 23 december. De vergaderstukken voor het algemeen bestuur zijn een week voorafgaand aan de vergaderingen beschikbaar via https://www.dienstgezondheidjeugd.nl/over-de-dgj/bestuur. Ook de adviezen van de auditcommissie vindt u hier.</p> <p>1. Zie onze reactie op punt 2 hierboven.</p>
--	---	---

<p>2. <u>Dekking van tekorten</u> Het ziet er naar uit dat de tekorten de komende jaren afgedekt worden door een hogere rijksbijdrage. Dat zorgt voor (enige) verlichting. De hogere rijksbijdrage is nadrukkelijk bedoeld voor de (jeugd)zorg. Wij vertrouwen er dan ook op dat –gelet op het wegvallen van het solidariteitsbeginsel- de gehele rijksbijdrage de komende jaren wordt overgeheveld naar de gemeenten. Dit stelt de lokale gemeenten namelijk in staat om optimaal te sturen op haar eigen beleid in de jeugdzorg.</p> <p>3. <u>Positie van de gemeenteraden</u> Het gehele proces rondom de eerste burap en de begrotingswijziging 2021 wekt de indruk dat u de zienswijzen van de gemeenteraden niet van (groot) belang acht. De Burap is op 9 juni uitgekomen en geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur op 8 juli. Op deze datum is ook besloten de voorgenomen begrotingswijziging 2021 voor te leggen aan de gemeenteraden voor een zienswijze. Via een raadsinformatiebrief van 12 juli worden de raden voor het eerst geïnformeerd over de eerste BURAP, in deze brief worden de gemeenteraden niet gevraagd om een zienswijze in te dienen. Dit corrigeert u vervolgens op 24 augustus 2021 met een mail aan de colleges met de vraag om een zienswijze uit te brengen voor 15 oktober 2021. Het verbaast ons ten zeerste dat de mail gericht is aan de colleges, het is immers aan de raden om een zienswijze in te dienen. En ondertussen mag het benodigde geld gewoon uitgegeven worden. Dat roept de vraag op hoe zinvol het nog is voor de gemeenteraden om een zienswijze in te dienen. Wij vragen ons af op welke wijze u dit in de toekomst anders gaat doen, zodat de raden daadwerkelijk in positie worden gebracht en niet achteraf bij het kruisje kunnen tekenen. Wie zijn benieuwd naar uw antwoord op deze vraag.</p>	<p>2. De begroting van de gemeenschappelijke regeling wordt gedekt uit de financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten. De begroting wordt voorlopig vastgesteld in het algemeen bestuur, door de gezamenlijke vertegenwoordigers van de 10 gemeenten. Vervolgens wordt een zienswijze gevraagd aan de gemeenteraden, waarna het algemeen bestuur een definitief besluit neemt. Het is daarmee aan de deelnemende gemeenten om met elkaar te besluiten wat zij door de gemeenschappelijke regeling willen laten uitvoeren en wat dat mag kosten en dus ook of zij extra middelen vanuit het Rijk lokaal en/of regionaal willen inzetten.</p> <p>3. Wij bieden onze excuses aan voor de indruk die wij hebben gewekt, door colleges en raden een raadsinformatiebrief te sturen en vervolgens een verzoek tot het indienen van een zienswijze aan de colleges. Wij zullen ervoor zorgen dat wij bij een eventuele volgende begrotingswijziging een eenduidig verzoek tot het indienen van een zienswijze aanbieden aan de gemeenteraden. Wij begrijpen de vraagtekens die u zet bij de betekenis van zienswijze procedures. Deze werkwijze is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen en onze eigen gemeenschappelijke regeling. Ons inziens heeft het niet realistisch kunnen begroten de betekenis van de zienswijze procedures uitgehold. Wij hopen dat realistisch begroten ertoe leidt dat we geen holle zienswijze procedures meer hoeven te doorlopen met elkaar en onze gezamenlijke focus vooral kunnen richten op de inhoudelijke transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp. Zie ook onze reactie op uw punten 3 en 5 hierboven.</p>
--	--

	<p>De indruk die gewekt wordt over de positie van de gemeenteraden (zoals hierboven omschreven), wordt bevestigd door de wijze waarop extra middelen ter beschikking worden gesteld ten behoeve van het Netwerk MT-Jeugd.</p> <p>In de stukken voor de vergadering van het AB van 30 september (agendapunt 09.1.a), valt -in het voorstel aan het bestuur- het volgende te lezen:</p> <p><i>"Gezien het late moment in het jaar is het niet meer mogelijk qua doorlooptijd het zienswijzeproces plus besluitvorming daarover op de begrotingswijziging te doorlopen voor het einde van het jaar. Wettelijk is het niet toe gestaan de begrotingswijziging na afloop van het boekjaar vast te stellen. De extra uitgaven zullen worden toegelicht in de tweede bestuursrapportage."</i></p> <p>Met andere woorden u bent niet voornemens om de gemeenteraden om een zienswijze te vragen. Dit terwijl de onderliggende notitie al dateert van 27 mei 2021. Hoe serieus neemt u (de positie van) de gemeenteraden eigenlijk?</p> <p>4. <u>Tot slot</u></p> <p>Wij geven iedere gemeenteraad in overweging om in hun zienswijze op te nemen dat zij graag ziet dat de zienswijze compleet wordt toegevoegd aan de stukken. Op deze wijze kan het AB kennis nemen van de gehele zienswijzen en deze in haar overwegingen betrekken. Tevens wordt in overweging gegeven om daar aan toe te voegen dat de gemeenteraad graag een volledige reactie op haar zienswijze tegemoet ziet.</p>	<p>4. Alle zienswijzen van gemeenten zijn integraal overgenomen in deze nota van reactie en voorzien van een volledig reactie.</p>
--	--	--